

emeğin birliği

17 AĞUSTOS
1977
250 Kuruş

9

fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak..!

KAHROLSUN FAŞİZM

Yeryüzünde
tarihi gelişimin
gidişini tersine
döndürecek hiç bir
güç yoktur ve olamaz da.
Yarınlar,
çökmekte olan ve can çekişen
kapitalizmin ve onun pis kenefi
faşizmin değil, bütün emekçi
nalkın, bütün ilerici insanlığın
gözlerini diktiği
yüce sosyalizmindir

G. DİMİTROV

Türkiye'de Mevcut

2. MC'ye Karşı «Anti-Faşist Cephe»

5 Haziran seçimlerinden sonra ortaya çıkan siyasi durumun doğru bir değerlendirilmesinin yapılması ve bunun ışığında işçi sınıfının izlemesi gereken politikanın tesbit edilebilmesi için; mevcut siyasi ortama egemen olan sınıfsal güçlerin niteliğinin, bu güçlerin içerisine düşmüş olduğu bunalımın, ve bu bunalımı atlatabilmek için zorunlu olarak başvurdukları taktiklerin açıklanması gerekir.

Bunun için de, emperyalizmin ve onun güdümünde işbirlikçi tekelciliğin siyasi ve iktisadi yapıdaki hakimiyetini tarihi gelişim süreci içinde nasıl sağladığına kısaca bir göz atalım. 1950 lere kadar emperyalizmle sürdürülen gayri-resmi ilişkiler, bu tarihlerden sonra ikili anlaşmalarla birlikte emperyalist sermayenin Türkiye'ye daha güçlü bir şekilde girmesini sağlamıştır.

Emperyalizmle resmen oluşturulan bu ilişkiler süreci içinde emperyalist sermaye kendi tahakkümünü sağlamak için: 1) Ekonomik ilhakın gerçekleştirilmesi, ve 2) İşbirlikçi tekelciliğin Türkiye'nin ekonomik ve politik yapısına hakim duruma getirilmesini amaçlamıştır.

Emperyalist sermaye bunu iki evrede gerçekleştirmiştir. İlk evrede, yerli sermayeyi kendi egemenliği altına alabilmesi için, meta fiyatlarında bir damping politikası izleyerek, özel yerli sermayeyi rekabet karşısında bırakıp yıkararak kendi ilişkiler ağı içerisine almış ve bir kısmının da varlığına son vermiştir. Aynı şekilde, devlet (etatist) işletmelerinin de önemli bir kesimini uluslararası krediler, finansman yardımları, hisse senetleri, vb. yollarla kendine bağlamıştır.

Böylelikle Türkiye'de o zamana kadar varlığını sürdüren yerli sermayenin bir kısmının varlığına son verip, kalan sermayeyi de kendine bağlayıp işbirlikçi sermaye durumuna getirmiş ve ekonomik ilhakı belirleyici ölçüde gerçekleştirmiştir. Bu süreç 1950 lerden 1963-65 lere kadar devam etmiştir (kuşkusuz bu sürecin tarihini bir kılıç kesigi gibi belirtmek mümkün değildir).

Ekonomik altyapıda etkinliğini ve gücünü yitiren yerli sermaye siyasi üst yapıda da gücünü yitirmiş ve bu süreç içerisinde iktidara genel olarak işbirlikçi burjuvazi (feodal ve yarı-feodal unsurlarla ittifak halinde) ve emperyalizm hakim olmuştur. Emperyalizmin ekonomik ilhakının gerçekleştiği bu dönem Türkiye'de kapitalist gelişimin hızlandığı dönemdir.

Emperyalizmin girdiği her yerde tekelci karakterini beraberinde götürmesi, Türkiye'de de 1960 lardan sonra işbirlikçi tekelciliği belirgin olarak ortaya çıkarmış ve 1965 lerden sonra da özellikle işbirlikçi tekelciliğin ekonomik, politik hakimiyeti doğrultusunda bir gelişim sağlanmıştır.

Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye bu hakimiyetini kesin hakimiyete dönüştürebilmek için; iktisadi cebirin yanında iktisat dışı cebri de devlet eliyle açık bir şekilde kullanarak, diğer sermaye katmanlarını: sindirmek, bu katmanların kendine bağımlılığını pekiştirmek ve en önemlisi de işçi sınıfı hareketini ezmek amacıyla; 12 Mart faşizmini tezgahlamıştır. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye ekonomik alt yapı-

da olduğu gibi, siyasi üst yapıda da eski iktidar ortakları olan işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmiş kesimi, feodal ve yarı-feodal unsurların gücünün varlığına son verip, egemenliklerini kurmuştur. Böylelikle siyasi yapıda da artık emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi tek başlarına söz sahibi olmuşlardır.

Bunun için Türkiye'de burjuva partilerinin artık bu egemen güçlerin istekleri dışında bir gelişme gösterme olanaklarını yitirmişlerdir. Genel hatlarıyla yaptığımız bu kısa ekonomik, sosyal ve siyasi tahlile dayanarak 5 Haziran seçim sonuçları ile ilgili görüşlerimizi 4 Haziran 1977 tarihli Emeğin Birliği'nin 7. sayısında şöyle belirttik:

«Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi, bu toparlama tercihini, (MHP'yi biraz daha güçlendirerek) özellikle AP etrafında yapmayı düşünmektedir. MC koalisyon partilerinden CGP, (daha güdükleşeceğinden başka) güdükleşeceği kadar güdükleşti. MSP ise; bu seçimlerde önemli kayıplara uğratılacak, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye tarafından haddi bildirilecek ve iyice hizaya getirilecektir. Sağ parti olan DP'de, zaten ufalacağı kadar ufaldı ve bu seçimlerde, daha da perişan duruma düşürülecektir. Tek cümle ile söyleyecek olursak, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi, bu seçimlerde sağın gücünü toplayacak ve bu alandaki kontrolünü daha da arttıracaktır. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin bu planı, iki ana temele dayanmaktadır. 1) Seçimlerden sonra güçlü ve kendi içinde tutarlı bir sağ koalisyon oluşturarak, faşist baskıları daha da arttırmak. 2) Bu olmazsa, AP etrafında (çoğunlukla) toparlanmış ve daha sıkı bir kontrol altına alınmış bir sağla CHP'ye bir hükümet kurdurtup, bu vesileyle sağ ve solu daha sıkı bir şekilde kontrol altına almak. MC hükümetini oluşturan partilerden biri olan MSP'nin korku çığlıklarına rağmen, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin, AP'ye MSP'yi tepeleterek erken seçimi getirmelerinin temelinde, işte bu temel nedenler yatmaktadır. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin, sağ partiler, seçimler ve oluşturulacak hükümetler üzerindeki planı bu. Bu seçimler sonucu, bu plan önemli ölçüde gerçekleşecektir de.»

Yukarıda çizilen bu tablonun, 5 Haziran seçimlerinden sonra aynen ortaya çıkması, kuşkusuz bir deha örneği veya Emeğin Birliği'nin keramet izharı değildir. Seçim öncesi değerlendirmemizin bugün hayatın pratiği tarafından doğrulanması, Emeğin Birliği'nin, biraz önce kısaca özetlediğimiz, Türkiye'nin ekonomik sosyal ve siyasi gelişimi üzerine tahlillerin doğru oluşunun bir ürünüdür. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermayenin bir AP-CHP koalisyonunu istemesinin nedenleri de Emeğin Birliği'nin aynı sayısında şöyle izah edilmiştir:

«Bu seçimler sonucu: CHP veya AP'nin tek başına iktidar olabileceklerini düşünmek, kuşkusuz ham bir hayal olur. Çünkü, AP genellikle işbirlikçi tekelci burjuvazinin temsilciliğini yapmasına rağmen, işbirlikçi tekelci sermayenin bir kesimi de CHP içinde yerini almaktadır. Bununla birlikte; işbirlikçi tekelci sermaye, diğer sermaye katmanlarını ortadan kaldırıp kesin bir hakimiyet kuramadığı halde, bu sermaye sahipleri

üzerindeki kontrolünü arttıracaktır. Fakat, ne bu sermaye katmanlarını ne de bunların siyasi partilerini tamamen ortadan kaldıramayacaktır. Bunun için, AP'nin tek başına iktidar olma olanağı yoktur. CHP ise; bir sürü «düzen değişikliği, halk iktidar» demagojileri yapmasına rağmen, emekçi sınıfların bilinçli bir kesimini, bu demagojiye inandıramamaktadır. Emekçi sınıfların bilinçsiz kesimlerinin önemli bir kısmı da feodalizmin henüz üst yapıda etkisi ve sermaye çevrelerinin ekonomik baskıları yüzünden, hala çeşitli sağ partilerin peşinden gitmektedir. CHP, milletvekili sayısını biraz arttırarak yine Türkiye'nin en güçlü partisi olma durumunu muhafaza edecektir. Ama tek başına iktidar olamayacaktır. Bu durumda, her iki partinin de ayrı hükümetler kurma ve bu uğurda koalisyonlar oluşturması halinde, işbirlikçi tekelci (gerek CHP, gerekse AP saflarında olan) burjuvazinin işine gelir cinsten olmayan zayıf hükümetler ortaya çıkacaktır. Bunun için, büyük bir olasılıkla, hem CHP saflarındaki işbirlikçi tekelciler, hem de AP saflarındaki her iki partiyi de sıkıştırarak, (daha önce de CHP'nin yaptığı gibi) «rejimin kurtarılması», «demokrasinin kurtarılması» gerekçeleriyle bir CHP-AP koalisyonu oluşturabilirler.»

Emeğin Birliği bu satırları CHP Genel Başkanı Ecevit'in: «bir CHP-AP koalisyonu mümkün değildir, bu imkansızdır», diyerek seçim nutukları attığı bir sırada yazmıştı. Marksizm, herhangi bir olgunun görünümüne veya burjuvazinin ve onun politikacılarının ağzına bakarak bir senteze varmaz. Marksizm, ekonomik, sosyal ve sınıfsal temelden hareket ederek olguların tahlilini yapar ve bu tahlil sonucu ortaya çıkan sentezin doğruluğunu kabul eder.

Bir CHP-AP koalisyonunun emperyalizm ve işbirlikçi tekelciler tarafından neden istenebileceğini seçim öncesi tahlillerimize dayanarak belirttiğimiz gibi, bugün de aynı temelden hareket ederek, yine bir CHP-AP koalisyonunun zorunluluğunu ve tekelci burjuvazinin bunu nasıl gerçekleştireceğini belirtmeye çalışalım.

Daha önce emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermayenin Türkiye'nin ekonomik ve politik yapısına hakim olduğunu ve bu durumda hiçbir burjuva partisinin bunlardan bağımsız ve bunların sınıfsal çıkarları isteği doğrultusunun dışında hareket edemeyeceğini belirttik. Mevcut dünya konjonktürü ve Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durumdan ötürü, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi açık faşist, terörist diktatörlüğü, bugünün şartlarında uygulama alanına koyma olanaklarını bulamamaktadırlar. Geçmişte MC vasıtasıyla uygulama alanına koymuş olduğu örtülü parlamenter faşizmle de Türkiye'de ne işçi sınıfı hareketinin gelişimini durdurabilmiş, ne de sömürsü için istikrarlı bir ortam yaratabilmiştir. Yaratabileceği gibi, MC ve onu oluşturan partilerin uyguladıkları faşizmin yüzü geniş emekçi kitleler tarafından iyice görülmüştür. Bu yüzden 1. MC döneminde emekçi yığınların faşist baskı ve teröre karşı geniş kitlesel direnişleri gittikçe artıyor ve bu direnişler faşizme karşı demokratik planda güç-birliğine doğru bir gelişim doğuruyordu. Kuşkusuz, emekçi yığınların faşizme karşı oluşturmaya başladığı bu güç-birliği ikinci bir MC hükümeti karşısında

Siyasi Ortam ve Çağrılarını üzerine

daha da gelişecek ve hatta bir işçi sınıfı partisinin doğuşuyla birlikte güçlü bir anti-faşist halk cephesine dönüşebilecektir. Bu gerçekleri gözönünde tutan tekelci sermaye, böyle güçlü bir anti-faşist direnişin gelişimini engellemek ve kendi sömürsünün geleceğini değişik yöntemlerle daha fazla garantileyebilmek için, bir CHP-AP koalisyonunun kurulmasını istemektedir.

Hakim güçler, ancak böylesi bir koalisyonla işçi sınıfı hareketini ve genel demokratik mücadeleyi engelleyebileceklerini ve sömürülerine geçici de olsa bir istikrar sağlayabileceklerini düşünmektedirler. Çünkü, CHP reformist bir politikanın uygulanmasıyla, AP ise başki rejiminin uygulanmasıyla bu düzenin daha uzun ömürlü olabileceğine inanmaktadırlar. Bu iki ayrı görüşü savunan iki partinin bir koalisyon içerisinde birleşmesi halinde, CHP nin solu, AP'nin ise saği kontrol altına almaları gibi bir durum amaçlanmaktadır. Bu durumda egemen güçlerin faşistleşmiş olduğu devlet mekanizmasının faşistlerden arındırılması diye bir şey söz konusu olamaz (aynı durum, CHP'nin tek başına iktidar olması halinde de geçerlidir). Böyle olunca, sermayenin herhangi bir kaybı olamayacağı gibi, açık ya da örtülü (parlamentar) faşizm yerine siyasi gerici diktatörlüğü koyarak işçi sınıfı ve diğer emekçiler üzerinde daha sinsi bir baskı ve zulüm uygulanacaktır. Bu arada CHP, «can güvenliği», «huzur», «toplumsal barış», vs. teraneleriyle işçi sınıfının ve emekçi yığınların mücadelesinin gelişimini engellemeye çalışacaktır. Kısacası, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye, bu gün karşılaşmış olduğu iki temel güçlükten birincisi olan, işçi sınıfı ve emekçi yığınların gelişen devrimci mücadelesini bastırma görevini CHP'nin, ikincisi olan ekonomik gelişimin ve sömürsünün istikrarsızlığını giderme görevini de AP'nin üstleneceği güçlü bir koalisyonun kurulmasını istemektedir ve kuracaktır da.

Tekelci sermaye bir kez bir ülkenin ekonomisi ve politikası üzerinde egemenliğini kurarsa, artık o ülkede burjuva sınırları içinde hiç bir parti ve hükümet değişikliği onun egemenliğinde herhangi bir sarsıntı yaratmaz. Bunun için CHP ve AP ne kadar isteksiz görünürlerse de, mevcut durumda Türkiye'de egemen güçlere uymak istemeyen herkesin boyunun ölçüsü bu güçler tarafından eline verilir. Mesela, CHP'nin tek başına hükümet kurma iştahını kursağında bırakıp haddini bildirdiler. Şimdi de sıra AP'nin boyunun ölçüsünü AP'ye vermekte. Egemen sermaye AP' ninde çarkını kıracaktır. Bunu da yeni kurulan 2. MC hükümeti koalisyonunu belli bir süre sonra çeşitli manevralarla bozarak gerçekleştirecektir. Daha da olmazsa, Demirel ve çevresi daha fazla dert olmaya başlarsa, AP içinde Demirel'e karşı bir güç oluşturup Demirel'i AP'nin başından uzaklaştırarak yapar. Yani her halukarda, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye bir AP-CHP koalisyonu oluşturacaktır.

Yukarıda belirttiğimiz nedenler gözönünde tutulduğunda, Türk-İş genel başkanı Halil Tunç'un genel grev çağrıları ve bu konudaki telaşı da kolaylıkla anlaşılabilir. Halil Tunç tekelci sermayenin sendikal hareket içerisindeki en has ada-

mı olduğundan, bu telaşı ve çağrılarını gayet doğaldır. Ne ki, Halil Tunç'un sermayeye yapmış olduğu bu aziz bekciliğe, DiSK yöneticileri de aşkla ve şevkle katılmaktadırlar! İşte işin garibi de bu! işçi sınıfının Türkiye'nin hakim çevrelerinin istekleri ve planları doğrultusunda alçakça kullanılması! İşçi sınıfı bağımsız ve her türlü burjuvaziden ayrı çıkarılara sahip bir sınıftır. İşçi sınıfı sermayenin isteği ve siyasi eğilimleri doğrultusunda değil, bunun tam karşiti doğrultusunda harekete geçmek zorundadır.

Bugün, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci sermayenin bir CHP-AP koalisyonu istediklerini bilmeyen var mıdır? Böyle olduğu halde, DiSK üst yönetiminin çıkıpta, Halil Tunç'un «2. MC yıkılsın yerine AP-CHP koalisyonu kurulsun» istemini ve bu istem uğruna girişmiş olduğu hareketi destekleyip, bu istem doğrultusunda aynı hareket içerisinde yer almaya çalışması, işçi sınıfı açısından anlaşılması zor olan bir şeydir. Oportünizmin her dönemdeki icraatı burjuvazinin kuyruğuna takılmak olmuştur. Fakat, DiSK yöneticilerinin yapmış olduğu kadarı da zor görülmüştür. İşçi sınıfı hareketinin böylesi bir politikada hiç bir çıkarı yoktur ve olamaz da.

CHP ile AP'nin koalisyon kurması işçi sınıfının değil, ancak ve yalnız emperyalizm, işbirlikçi tekelci sermayenin işine yarar. Bunun için, işçi sınıfı tüm emekçiler 2. MC hükümetine karşı mücadele etmelidir, bunun yıkılması için çalışmalıdır, fakat bunun yerine bir CHP-AP koalisyonu için mücadele eden sermaye bekçilerinin ve oportünistlerin peşinden gitmemelidir. Tersine, 2. MC hükümetinin çökmesi için mücadele ettiği kadar, 2. MC hükümetinin çökmesinden sonra kurulacak tüm burjuva hükümetlerine karşı (değişik taktiklerle) sonuna kadar mücadele etmelidir.

Proletarya şartlar ne olusa olsun bağımsız ve kararlı politikasını hiçbir zaman için tereddüt etmemelidir. Ne ki, mevcut durumda küçük-burjuva ilericilerinin ve her türlü oportünistlerin işçi sınıfı üzerinde önemli etkinlikleri vardır. Bunların genel karakteri, proletarya ve burjuva kampı arasında kararsız bir şekilde dolaşarak, burnunun suyunu akıtıp, bir o yana bir bu yana yalpalayarak iki gönüllülükle bir o kampa bir bu kampa kararsızlıkla yanaşmak olduğu için, bu kararsızlıklarını ve burjuva gönüllüklerini bugün işçi sınıfına da bulaştırarak, işçi sınıfını da bu kararsız yalpalama içerisinde burjuvazinin kuyruğuna bağlamak istemektedirler.

İşçi sınıfı falan ya da filan burjuva hükümeti için mücadeleye ve başka bir burjuva hükümeti için ise sükunete çağrılmaz. İşçi sınıfı tüm burjuva hükümetlere karşı ayrı mücadele taktikleri uygulayarak, diğer emekçilerin çıkarını da savunmak için bir mücadeleye çağrılmazsa ve pratikte de bu mücadeleyi omuzlamazsa, hiçbir zaman öncülük görevini yerine getiremez ve öncülüğü de laftan öteye gidemez. Devrimci proletarya, 2. MC'ye karşı diğer tüm emekçilerin çıkarlarını savunur da, bir AP-CHP koalisyonu veya tek başına bir CHP hükümeti karşısında işçilerin ve diğer emekçilerin çıkarlarını bu hükümetler eline bırakırlarsa, bu durum devrimci pro-

letaryanın diğer tüm emekçilerin gözünden düşmesinden ve burjuvazinin elinde başkalaşmaya doğru sürüklenmesinden başka bir işe yaramaz.

Eğer DiSK Türk-İş ile bir eylem birliği yaparsa, bu, 2. MC'nin yıkılıp yerine bir CHP-AP koalisyonu kurulması gibi tekelci sermayeye hizmet demek olan, bir amaç doğrultusunda değil, 2. MC hükümeti de dahil, tüm burjuva hükümetlerine karşı değişik taktiklerle de olsa, mücadele etmek amacı doğrultusunda olmalıdır. Kuşkusuz böyle bir eylem birliği Türk-İş'in satılık yöneticileriyle değil, fakat Türk-İş'in tabanını teşkil eden geniş kitleleriyle kurulabilir. Dolayısıyla, DiSK, burjuvazinin sadık hizmetçisi olan Türk-İş yöneticilerinin, tekelci sermayeye hizmet amacıyla yapmış olduğu çağrının kuyruğuna takılmamalı, Türk-İş çatısı altında toparlanmış olan işçilere doğru hedefler göstererek onları tüm burjuva hükümetlere karşı doğru bir mücadele alanına çekmelidir. Kuşkusuz, mevcut durumda, DiSK'in oportünist yöneticileri, oportünist karakterlerinden dolayı, böylesi bir politika izleyemezler ve izlemek istemezler de. Ne ki, DiSK yöneticilerinin bu oportünist karakterlerini işçi sınıfına göstermek konusundaki çabalar malesef bugün çok zayıf bir durumdadır. Çünkü, bugün, Marksist geçinen bir sürü fraksiyonlar bu oportünist tavra alkış tutmakta ve DiSK yöneticilerinin çağrılarının ve politikalarının peşinden sürüklenmektedirler. Halbuki, DiSK ve Türk-İş çatısı altında bulunan geniş işçi yığınlarının eylem birliğinin sağlanması ancak ve ancak, hem Türk-İş'in sarı yöneticilerinin ve hem de DiSK'in oportünist ve sosyal reformist yöneticilerinin devrimci işçi yığınları tarafından devrilmesi ve hareketin içerisinde sökülüp atılmasıyla mümkün olacaktır. Bunun için, işçi sınıfı, gerek 2. MC'ye ve gerekse bundan sonra kurulacak tüm burjuva hükümetlere karşı tutarlı ve güçlü bir mücadele yürütmek için, öncelikle, kendi sendikal ve demokratik hareketinin başındaki sarı, reformist ve oportünist yöneticileri söküp atmak uğruna bir mücadele vermelidir. Bu olmaksızın, işçi sınıfı hareketinin burjuvazinin kuyruğuna bağlanmasının önüne geçilemez.

AP, MSP ve MHP'nin 2. MC hükümetini kurma girişimleriyle birlikte, sol hareket içerisinde başlayan «anti-faşist halk cephesi», vs. kurma çığırkanlıklarına gelince:

«Anti-faşist halk cephesi», «ulusal demokratik cephe» vb. cephe çağrıları, oportünizmin, olaydan olaya karar alma, siyasi körlükten dolayı mücadelenin genel perspektifini gözden kaybetme, beklemediği olaylar karşısında şaşkınlık içersine düşüp bocalama karakterinden ileri gelmektedir. Bugün hemen hemen tüm oportünistler, 2. MC'ye karşı bir «anti-faşist cephe» çağrısında bulunmuşlardır. Bu oportünistler, 1. MC hükümeti döneminde de bu tür çağrılarını tekrarlayıp durmuşlardı. Peki ne oldu? böyle bir cepheyi kurabildiler mi? Yoksa kurdular da, sonra dağıldı mı? Bundan hiç kimse bahsetmemekte ve temel nedenlerini araştırmamaktadır. 1. MC hükümeti döneminde de, Maoculardan tutun DiSK yöneticilerine ve TİP'e kadar tüm oportünistler

«Bağımsız Türkiye» Gazetesi İle

«Bağımsız Türkiye» yazarı ile girdiğimiz bu polemğin birinci bölümü hatırlanacağı üzere, geçen sayımızda yayınlanmıştı. Birinci bölümde, son olarak, demokratik devrimin «anti-emperyalist» yönü üzerine görüşlerimizi belirtmiştik. Bu sayımızda ise, «Bağımsız Türkiye» yazarının «devrimin demokratik niteliği», «faşizme karşı demokratik devrim» ve «Türkiye'de milli burjuvazinin mevcudiyeti» konularında bize yönelttiği eleştirileri ele alacağız.

Şimdi, demokratik devrimin nitelikleri üzerine «Bağımsız Türkiye»nin diğer sorularına geçelim. Yazar aynı konu ile ilgili olarak şöyle devam ediyor:

«Ayrılık noktalarına gelince: İkincilerin anti-kapitalist (işbirlikçi burjuvaziye ve onların sermaye düzenine karşı) anti-gerici ve anti-faşist olması, birincilerin ise sadece anti-feodal olması ayrılık noktalarıdır.» (B.T., No. 19, s. 12)

Ayrılık noktalarını bu şekilde belirttikten sonra, yazar bize şu soruları yöneltiyor:

«Bunların doğru olmaları bir yana, ufak tefek yanlışlar olduğu bile söylenemez. Soralım yazara: Anti-emperyalist ve anti-feodal olan milli demokratik devrimler, tüm gericiliğe karşı değil mi? Bes belli ki, bu sıfat onların yanına da eklenebilir. Öte yandan birinciler de (Çin'de, Vietnam'da) egemen sınıflar içinde komprador ya da işbirlikçi dediğimiz burjuvazi yok mu? Çin ve Vietnam devrimlerinin önderi proletaryayı ne yapacağız? Çan-Kay-Şek'in kendisi en büyük komprador burjuva değil mi? Kuşkusuz buralarda da emperyalizm ile işbirliği halinde egemen bir burjuvazi var. Ve yine kuşkusuz, bu devrimler de bu egemen burjuvaziden ve «onların sermaye düzeninden» yana değil, ona karşı.» (aynı sayı)

Görüldüğü gibi, yazar bir sürü soru işareti koymuş, fakat, «oralardaki hakim üretim ilişkisi ne idi» şeklinde ne bir soru sormuş, ne de ona yaklaşmış. Ancak meselenin «anti-emperyalist», «anti gericilik ve işbirlikçilik» yönlerine değinmiş ve bunların karşılıklarına soru işaretlerini büyük bir titizlikle çıkmış. Evet sayın yazar, oralarda da (Çin, Vietnam) bir komprador burjuvazi vardı ve oralardaki devrimler de, onların sermaye düzenine «karşı» idi! Fakat sayın yazar, oralardaki kompradorlar ve onların iktidarı hangi üretim ilişkilerini temsil ediyorlardı ve bizdekimler hangi üretim ilişkisini temsil ediyorlar? Neden bundan hiç bahsetmiyorsunuz? Çünkü meselenin esas temelini burası teşkil ediyor da, ondan. Evet sayın yazar, orada da egemen bir burjuvazi vardı, burada da; ama oraladakilere feodal ve yarı-feodal üretim ilişkilerinin, hakimiyetini temsil ediyorlardı, buradakilere ise, kapitalist üretim ilişkilerini temsil ediyorlar. İşte sadece bu «kadarlık» (!) fark var. Zaten bu farkların ne olduğu, yazarın eleştirdiği söz konusu yazıda açıkça belirtilmişti. Fakat yazarın gözü onları hiç görmemiş.

«Bağımsız Türkiye» yazarının «anti-emperyalist ve anti-feodal olan milli demokratik devrimler, tüm gericiliğe karşı değil mi?», sorusuna gelince:

Bu soruyu cevaplandırmadan önce, biz de «Bağımsız Türkiye» yazarına şu soruyu soralım: Size göre gericiliğin kıstası nedir, neyi kıstas olarak gericiliği tespit ediyorsunuz? Her şeyde olduğu gibi, gericilik ve ilericiğin de bir geçmişi ve bir de geleceği vardır. Bugün gerici olan bir şeyin geçmişi ilericidir, aynı deyim tersiyle söyleyecek olursak, geçmişte ilerici olan bir şey bugün gerici olmuştur. Meselâ, feodalizme karşı mücadelede kapitalizm ilericidir. Fakat sosyalizm için mücadelede kapitalizm gericiliktir. Feodalizme karşı burjuva-demokratik bir cumhuriyet istemek ilericiliktir, fakat kapitalizme karşı mücadele şartlarında hâlâ bir burjuva-demokratik cumhuriyet istemek gericiliktir. Daha da ileri giderek söyleyelim: İşçi sınıfının öncülüğünde feodal üretim ilişkilerinin hakimiyetine karşı mücadelede genel olarak kapitalizmin temelini karşı olmamak, feodalizme karşı mücadelede burjuvazinin bir kesimi ile birlikte olmak gericilik değil ilericiliktir. Ama, kapitalist üretim ilişkilerinin hakimiyeti şartlarında, sosyalizme geçiş uğruna mücadele döneminde hâlâ kapitalizmin teme-

line karşı olmamak ilerici değil gericiliktir. Bunun gibi, feodal ilişkilerin hakim olduğu ülkelerde gericiliğin kıstasları ayrı, kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu ülkelerdeki gericiliğin kıstası ve niteliği ise ayrıdır.

Meselâ, yazarın örnek verdiği ülkelerden Çin'i ele alalım: Çin'de (o dönemde) genel olarak kapitalizmin temelini karşı olmamak gericiliğin kıstası değildi. Fakat şimdiki devrim mücadelesinde Türkiye'de ve bunun gibi kapitalist ilişkilerin hakim olduğu ülkelerde hâlâ kapitalizmin temelini karşı olmamak gericiliktir. Yani, bizim Türkiye için «tüm gericilik» dediğimiz gericilikle, Çin'in o dönemdeki şartlarında «tüm gericilik» birbirinden tamamen farklıdır. Evet, Çin'deki milli demokratik devrim de tüm gericiliğe karşıydı; bizdeki demokratik devrim de tüm gericiliğe karşı olacak. Fakat, oradaki gericilikle buradaki gericilik birbirinden tamamen farklıdır. Çünkü Çin'de o dönemde ilerici olarak kabul edilen bir sürü şey, bizde bugün, artık gerici şeyler olmuşlardır. Örneğin, o dönemde kapitalizmin tamamına karşı olmamak Çin'de gericilik değilken, bizde gericiliktir. Çin'de kapitalist işletmelerin önemli bir kesimine o dönemde el konmaması gericilik değildi, ama bizde elkoymamak gericiliktir. vs....

«Bağımsız Türkiye» yazarının, «bunlar da gericiliğe karşı değil miydi, Çin ve Vietnam devrimlerinin önderleri proletaryayı ne yapacağız?», sorusuna gelince:

Yazarın bu sorusu da, sınıfsal temele dayanmayan, maddi temelden yoksun, eline almış olduğu değişmeyen «gericilik» cetveline göre ölçüldüğü kuşku götürmeyen bir sorudur. Yazarın bu skolastik mantığına göre, bir gericilik var, o da hiç değişmez; proletarya da gericiliğe karşıdır, bunun için de proletarya her ülkede ve her şartta bu değişmeyen gericiliği yok etmeye çalışır ve eder!.. Bunun için de oradaki gericiliğin ne olduğuna, buradaki gericiliğin ne olduğuna bakmadan ve ayrı niteliklere sahip iki ayrı gericiliğe, bunlara karşı mücadeleye ve bu mücadelenin ittifaklar politikasına bakmadan, yazar çelişkili bir mantık oyununa girmiştir. Evet sayın yazar, «Çin ve Vietnam devrimlerinin önderleri proletaryayı» hiç bir şey yapmayacağız! Çünkü onlar, kendi ülkelerinde neyin ne zaman gericilik ve ne zaman ilerici olduklarını ve hangisine karşı ne zaman nasıl mücadele edeceklerini herkesten iyi bilmektedirler.

Bu ülkelerin proletaryası, eskiden, yani milli demokratik devrim döneminde, emperyalizme, feodal ve yarı-feodal ve kompradorlara karşı milli nitelikteki burjuva sınıfıyla birlikte mücadele ettiler; kapitalizmin ve sermaye düzeninin genel olarak köküne dokunmadılar (çünkü o zaman bu politika ilericiydi). Fakat şimdi, sosyalizme geçiş mücadelesini sürdürmektedirler. Bu dönemde de kapitalizmi, sermaye düzenini ve özel mülkiyet sahibi her türden burjuvaziye gerici olarak niteleyip, bunların tümüne karşı mücadeleyi yürütmektedirler. Proletarya bir tek şeyi gericiliğin kıstası olarak almaz; proletarya çok iyi bilir ki, bugün ilerici olan bir sürü şey, yarın gerici olacaktır. Bu yüzden proletarya bir tek şeyi «gericilik» olarak alıp, buna karşı mücadelesini zafere ulaştırdıktan sonra, kendini tüm «gericiliği» bitirmiş olarak kabul etmez.

İşte görüldüğü gibi sayın yazar, biz: «Çin ve Vietnam devrimlerinin önderleri proletaryayı ne yapacağız?», diye düşünmüyoruz. Biz proletaryanın, siz ve sizin gibi Marksist geçinen küçük-burjuva mantık oyuncularının elinden «ne yapacağını» düşünmüyoruz!..

«Bağımsız Türkiye» yazarı, eleştirisinde devamlı, «gelelim anti-faşist savına» demiş ve Emeğin Birliği'nin bu konudaki görüşlerini de eleştirmiş. Fakat yazar bu arada Emeğin Birliği'nin bir eksikliğini yakalamış. O da şu: Emeğin Birliği'nin eleştiri konusu olan yazısında yer alan, «Neki, böylesi bir burjuva düzenine ve onun kaçınılmaz olarak varacağı faşizme karşı yürütülecek demokratik devrim mücadelesinin sınıfsal ve siyasi muhtevası, feodalizme ve onun hakimiyetini temsil eden feodal

devlete karşı yürütülecek devrim mücadelesinin sınıfsal ve siyasi muhtevası ile özdeş olmayacağı gibi» cümlesi içindeki feodal devlete» sözcüğü. Emeğin Birliği'nin bir dalgınlık veya teknik hata neticesinde, «devlete» olarak yazılacağı yerde «feodal devlete» olarak yazmasından faydalanan yazar, bu hatayı kullanarak o kadar demagojiye başvurmuş ve bizimle alâkası olmayan o kadar şeyi mantık oyunları ile Emeğin Birliği'ne mal etmeye çalışmış ki, hayret etmemek mümkün değil.

Bakın bir yerde ne demiş: «Söz konusu bu devletle kastedilen Çan-Kay-Şek Çin'i, Van Tiyö ve selefleri Vietnami'dir.» Evet, yazar bu sözcükten faydalanarak, bizim bu saymış olduğu devletlere «feodal devletler» dediğimizi söylemiş ve nice tahrifler yapmış. Bu ancak bir tanesi. Yazarın eleştirdiği söz konusu yazıda, «Çan-Kay-Şek Çin'i Vantiyö ve selefleri Vietnamına» «feodal devletler» denildiğini veya böyle bir şeyin ima edildiğini bu yazardan başka kimsenin iddia edeceğini veya öyle anladığını zannetmiyoruz. Çünkü dikkat edilirse, yazının tümünde bu konuda hep «ülkeler» sözcüğü kullanılmıştır. Ancak tüm yazının bir tek yerinde de (fakat) Çin ve Vietnam ile alâkası olmayan bir yerde «feodal devlete» sözcüğü kullanılmıştır. Bu sözcük büyük bir sermaye olarak yazarın eline geçmiş ve kullanabileceği kadar kullanmış. Bu sözcük bu ülkeler kastedilerek kullanılmadığı gibi, yazarın sözünü ettiği Çan-Kay-Şek ve Vantiyö'nün birer padişah değil, birer burjuva olduğunu ve bunların iktidar ettiği devletlerin de birer feodal devlet olmadığını herkes bilir. Ama «Bağımsız Türkiye» yazarına söylemek boşuna... Tabii o, fırsatını bulmuş, kendi tabiatına uygun bir biçimde ve kendi açısından haklı olarak istismar etmiş.

Ayrıca yazar, bu «feodal» sözcüğünü, esas meseleler karşısında kıvırtmaya da bir vesile olarak kullanmış. Yazar Emeğin Birliği'nden uzun bir alıntı almış ve bu alıntıda belirtilmiş olan, ayrı ayrı ekonomik ve sosyal durumların hiç birisine değinmeden, sanki bu ayrı ayrı nitelediğimiz ekonomik ve sosyal olguları o ülkenin üretim ilişkilerine değil de, sadece «feodal devlet»e bağladığımız sonucunu çıkarmaya çalışarak, «fakat şimdi bizi öncelikle ilgilendiren 'feodalizme ve onun hakimiyetini temsil eden feodal devlete' sözleridir», diyerek, konunun ekonomik ve sosyal yanını bir yana bırakarak, sadece o devletin niteliklerini açıklamış ve bizim «devletin niteliğiyle karşılaştırmış ve şöyle demiş:

«Ve Çan-Kay-Şek yönetimi feodalizmin çıkarlarını da savunmuştur. Fakat yine de devlet, özünde burjuva devlettir. Demokratik devrimin tamamlanmaması bu devrimi tamamlama işini proletaryanın omuzlarına yıkmıştır. Çin'de ve Vietnam'daki devrimleri anti-feodal, bizde gerçekleşecek olanı da anti-faşist saymak ve bunu iki devrimin farklı muhteva taşıdığına gerekçe olarak ileri sürmek kesinlikle yanlıştır.» (B.T., No. 19, s. 13)

Okuyucu hatırlayacaktır ki, Emeğin Birliği'nde çıkan söz konusu yazıda biz hep üretim ilişkilerini, bu ilişkilerin yaratacağı sosyal güçleri, bu güçlerin ise ayrı ayrı amaçlar uğruna mücadele edeceğini ve ayrı sınıfsal niteliklere sahip sosyal güçlerin oluşturduğu siyasi üst yapıların ayrı niteliklere sahip olacağını ve her iki devrim arasındaki esas muhteva farkının buradan kaynaklandığını vurgulamıştık. Ama yazar bunlara dokunmaktan kaçınmış. Ve işi, tam bir Aristo mantığıyla, «o da burjuva devletiydi, bu da burjuva devleti, burada da faşizm uygulanıyor, orada da uygulanıyordu, bunun için; orada ne olduysa, burada da o olacak», basitliği derecesine indirgemmiştir.

Orada burjuva devletin olması ve faşizmin (!) uygulanmış olması, burada da burjuva devletin olması ve faşizmin uygulanması, hiç bir şeyi değiştirmez. Ancak önemli olan, bu devlet ve yönetimlerin hangi ve nasıl bir üretim ilişkisi üzerine temellendiğidir. Bu devletlerden birisinin yarı-feodal, diğerinin ise kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu bir ülkede bulunması halinde, bu ülkelerdeki üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki çelişkilerden kaynaklanan sosyal güçler ve bu

Demokratik Devrim Polemiği üzerine-2

güçlerin devlete karşı mücadelesindeki amaçlar özdeş olamaz. Aynı şekilde, farklı üretim ilişkilerine dayanan ve farklı sosyal yapılardan kaynaklanan bu devletlerin yönetimini elinde tutan burjuva sınıfların da nitelikleri birbirinden farklıdır. Örneğin, Çan-Kay-Şek esas olarak ticaret sermayesine dayalı bir komprador burjuva sınıfı temsil ederken, bizdeki burjuva devlet, esas olarak çarpık da olsa belli bir sanayi temelinde dayalı işbirlikçi tekelci burjuva sınıfını temsil etmektedir. Dolayısıyla bunların işbirlikçi nitelikleri de birbirinden tamamen farklıdır. Aynı şekilde, bu burjuvaların uyguladıkları faşizmin dayandığı sosyal ve siyasi temelleri de özdeş göstermeye çalışmak saçmalaktır.

Bunun içindir ki, devrimin amaçlarını ve içerisinde yer alan sosyal güçleri belirleyen esas şey, o ülkedeki üretim ilişkilerinin ne olduğu ve o devletin hangi sosyal yapı tarafından belirlendiğidir.

«Bağımsız Türkiye» yazarı şöyle bir iddiada da bulunmuştur:

«Demek ki, iki tip demokratik devrim ve bunlar arasında farklı yanlar yoktur. Her ikisi de emperyalizme, (var olduğu ölçüde) emperyalizme bağımlı egemen burjuvaziye, (yine var olduğu ölçüde) feodal mütegalibeye karşıdır. Yine her ikisi de tüm gericiliğe ve bu üçlü ittifakın üst yapısına (faşist olsun, oligarşik olsun) karşıdır. Gericiliğin kaynağı emperyalizmdir.» (aynı sayı)

Okuyucunun dikkatin bir noktaya çekmek istiyoruz. Okuyucu hatırlayacaktır ki, daha önceki bir bölümde bu sayın yazar, devrimlerde belirleyici olan yönün siyasi üst yapı değil, «ekonomik alt yapı» (!) olduğunu iddia etmişti. Burada «iki tip demokratik devrimin» olmadığını ve bunun nedeninin de «yine her ikisinin de tüm gericiliğe ve bu üçlü ittifakın üst yapısına karşı» olduğunu belirtiyor. «Bağımsız Türkiye» yazarının, devrimin muhtevasını ve hedeflerini belirleyen esas yön, yani siyasi yön üzerinde tartışmanın olduğu yerde ekonomizme ve bu devrimin kaynaklandığı ekonomik ve sosyal temelin tartışmasının olduğu yerde de siyasi üst yapıya sarılarak, siyasi cambazlık yaptığını okuyucuya hatırlattıktan sonra, yine konumuzla dönelim.

«Bağımsız Türkiye» gazetesinden yukarıya aldığımız alıntıda söylenenleri bir an için kabul edelim. Tabii ki proletaryanın öncülüğünde gerçekleşecek bir devrim, gelişim süreci içerisinde, yazarın bu saydıklarının tümüne karşı olacaktır. Fakat bunların tümüne karşı olacak bir devrim nasıl ve hangi üretim ilişkilerinin temelinden kaynaklanacak? Bu devrim esas olarak, hangi çelişki veya çelişkiler temeli üzerinde yükselecektir? Toplumun hangi muharrik öge veya ögeler harekete geçirecektir? İşte burada tartışma konusu olan meselenin özü budur. Bu «üçlü ittifak»a karşı harekete geçecek sosyal güçlerin hangi üretim ilişkisinden doğduğu, bu sosyal güçleri esas olarak hangi çelişkilerin harekete geçirdiği, bu «üçlü ittifakı» giderdikten sonra bu sosyal güçlerin nasıl bir siyasi üst yapı kuracağı ve alt yapının ise nasıl ve hangi ekonomik tedbirleri almaya elverişli olduğudur.

«Bağımsız Türkiye» yazarı, burada ekonomik alt yapıdan söz etmesi gerekirken, bu sefer de, siyasi üst yapıdan bahsederek konunun özüne değinmekten kaytarmıştır. Soralım şimdi sayın yazar: Bu «üçlü ittifak»ın siyasi üst yapıda giderildiği yarı-feodal bir ülkede ekonomik alt yapıda alınacak tedbirlerle, yine böyle bir «üçlü ittifakın» (!) üst yapıda giderildiği ve kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu bir ülkede ekonomik alt yapıda alınan tedbirler özdeş olabilir mi? Buna sayın yazardan başka olumlu cevap veren bir kimse çıkmaz.

Bu konu ile ilgili bir örnek vererek geçelim. Alman Demokratik Cumhuriyetinde de bir demokratik devrim gerçekleşti, Çin'de de. Peki, sayın yazar, bu iki devrim arasında muhteva yönünden farklılıklar yok mu? Ve taa devrimin başından beri farklı yanları olmadı mı? Ve yine, sayın yazardan başka, bu sorulara olumsuz bir cevap verecek

kimse çıkmaz. Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde halk demokrasisi, kapitalist düzen yıkılarak yerine inşa edildi; Çin Halk Cumhuriyeti ise yarı-feodal ilişkiler yıkılarak yerine inşa edildi. Ve yine buna başka bir örnek de, kapitalist düzen yıkılarak yerine inşa edilen, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'dir. Bunların «farklı yanları» olmadığını söylemenin olanağı var mı? Tabii ki yoktur. Alman Demokratik Cumhuriyeti ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde de demokratik devrim, Çin'de de demokratik devrim gerçekleşmesine rağmen, bu ülkelerin içerisinde bulunduğu farklı üretim ilişkilerinden ve bu ilişkilerin yaratmış olduğu farklı sosyal güçlerden ve bu güçlerin uğruna mücadele ettiği farklı siyasi hedeflerden dolayı, bu ülkelerde gerçekleşen demokratik devrimler farklı muhtevalar taşıyordu. Yapmış olduğumuz bu kısa açıklamalardan sonra, görülmektedir ki, «Bağımsız Türkiye» yazarının, «demek ki, iki tip demokratik devrim ve bunlar arasında farklı yanlar yoktur», şeklindeki iddiası anlamsız ve kuru bir iddiadan başka bir şey değildir.

DEVİRİMİN DEMOKRATİK NİTELİĞİ ÜZERİNE

Bundan sonra, «Bağımsız Türkiye» yazarı, «Devrimin Demokratik Niteliği Nereden Geliyor» başlığı altında devrimin demokratik niteliği üzerinde durmuş. Emeğin Birliği'nden uzun bir alıntı almış ve bu alıntıya kendi kavlince bir takım yorumlamalar getirerek şöyle demiş:

«Yazarın gerici toprak düzeni, bu düzene karşı mücadele, demokratik talepler sözlerini eşelediğimiz zaman ortaya çıkan gerçek budur. Yani topraksız köylünün topraklandırılması, feodal ilişkilerin kökünün kazınması, kapitalist meta üretiminin bir süre yaygınlaştırılıp geliştirilmesi ve bunlara bağlı olarak siyasi özgürlüklerin kazanılması.

«İşte demokratik devrim budur. Son verdiği şey feodal mülkiyet, feodal üretim, kısacası feodal ilişkilerdir. Kapitalist mülkiyet, kapitalist üretim, kısacası tarımda kapitalist ilişkiler değildir. Ve tam bu yüzden, sosyalist devrim değil, burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrimdir. Başka muhtevalar taşıyan demokratik devrimler yoktur.» (B.T., No. 19, s. 14)

Evet, «Bağımsız Türkiye» yazarı, birazda bizim hesabımıza konuşarak, «burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrim», sözleriyle bir burjuva-demokratik devrim önermiş ve «başka muhtevalar taşıyan demokratik devrimler yoktur», diyerek de, menşevikliğini açıkça ispat etmiştir.

Biz önce, yazarın bizim hesabımıza söyledikleri üzerinde duracağız. Sonra da, «başka muhtevalı demokratik devrimler yoktur» sözleriyle savunduğu devrimi burjuva sınırları içerisinde tutma anlayışının menşevik bir anlayış olduğunu göstereceğiz.

Yazarın, bizim «gerici toprak düzeni» ve «demokratik talepler» sözlerimizden, bizim hesabımıza çıkarmış olduğu hükmün bizimle alakası olmadığını peşinen belirtelim. Sayın yazar, «burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrimi» kendisinin yapması fikrine öylesine sıkı sıkıya sarılmış ki, nerede bir «demokrasi» duysa, hemen bu sözün burjuvaziden, burjuva devriminden başka bir şeye ait olmadığı ve olmayacağı sonucuna varıyor!. Yine yazar, bir «gerici düzen» sözcüğü duydu mu, hemen bunu feodaliteye mal eder ve burjuvaziye her halukarda toz kondurmaz. Yazar, bizim kullanmış olduğumuz «demokratik talepler» sözünden bir burjuva devrimi sonucunu çıkarmıştır. Çünkü, ona göre burjuva taleplerden başka «demokratik talepler» olmaz ve bu talepleri de burjuva-demokratik devriminden başkası yerine getiremez. Bunun için de, yazar bizim «demokratik talepler» sözümüzün karşısına «yani topraksız köylünün topraklandırılması», «feodal ilişkilerin kökünün kazınması», «kapitalist meta üretiminin bir süre için yaygınlaştırılıp geliştirilmesi», ibarelerini dayatmış.

Hayır sayın yazar, biz «demokratik talepler» derken, ne «topraksız köylülerin topraklandırılma-

sı»ndan ve ne de «kapitalist meta üretiminin bir süre için geliştirilmesinden» bahsetmiyoruz. Ve sadece «feodal ilişkilerin kökünün kazınması»na da «demokratik talepler» demiyoruz. Biz, tarım kesiminde yaşayan tüm emekçi sınıfların işbirlikçi tekelci sermaye düzeninin baskısı altından kurtulması; bu emekçi sınıfların tarım proleter ve yarı-proleterlerinin önderliğinde, bütün büyük ölçekli toprak mülküne el koyması, tüm toprakları millileştirmeleri; bu toprakların proletaryanın çıkarları doğrultusunda demokratik bir işleme tâbi tutulmaları; emekçi köylülerin her türlü ekonomik ve siyasi örgütler kurabilmesi ve bunlar içinde özgürce çalışabilmesi; bütün sosyal güvencelerine kavuşması; kendi yöneticilerini kendi oylarıyla bağımsız bir şekilde seçebilmesi, ülkenin yönetim ve denetimine özgürce katılması, vs. uğruna taleplerin tümüne «demokratik talepler» diyoruz.

Yazarın, bizim «gerici toprak düzeni» derken kullandığımız «gerici» sözcüğünden çıkarttığı şu sonuca gelince:

«Yazar bu gerici sıfatını kapitalist ilişki ile feodal ilişkiyi birbirinden ayırmak için kullanıyor olsa gerek. Çünkü, «gerici» sıfatının bir de karşıtı vardır. Sosyalist büyük toprak sahipliği düzeni diye birşey olmayacağına göre, bu gerici toprak sahipliği düzeninin ve gerici sömürünün alternatifi kapitalist toprak sahipliğidir ve kapitalist sömürüdür.» (aynı sayı)

Gördünüz mü?! Yazar nasıl da «gerici sömür»ün ilericisi «alternatifi» olan bir sömür bulmuş?! Emeğin Birliği, «gerici» sözünü sadece feodal ilişkiler için kullanmamıştır. Emeğin Birliği, söz konusu yazısında kapitalizmin tarıma devrimci —yani ilerici— bir yoldan değil evrimci —yani gerici— bir yoldan girdiğini ve bu girişin tarımda «gerici» ilişkiler yarattığını uzun uzun anlatmıştır. Burada tekrar etmeye gerek yoktur. Ne ki, Emeğin Birliği, «gerici» sözünü, bu sayın yazarın yaptığı gibi, feodal ilişkiyle kapitalist ilişkiyi birbirinden ayırtıp burjuvaziye sarılmak için kullanmamıştır. Emeğin Birliği, «gerici» sözünü sadece feodal ilişki için değil, kapitalizmin tarım kesimine gerici bir yoldan girdiği ve yaratmış olduğu ilişkileri de içerdiği biçimde ve anlamda kullanmıştır. Bunu herkes böyle anlamıştır; bu sayın yazar da böyle anlamıştır ama, o, burjuvazinin yanında öyle tek başına sipisivri kalmaması için bizi de kendi yanında göstermek amacıyla bu cambazlığı yapmıştır.

Türkiye tarım kesiminde kapitalizm zaten hiçbir zaman ilerici bir nitelik taşımamıştır, şimdi de taşımamaktadır. Ve Türkiye tarım kesiminde feodal ilişkilere karşı genel bir köylülük mücadelesi söz konusu değildir artık. Tarım kesiminde küçük ölçekli mülk sahipleri, yoksul köylüler ve tarım proletaryası ile büyük ölçekli mülk sahipleri arasında sınıfsal temele dayanan bir mücadele söz konusudur (bu konudaki görüşümüzü bu yazının 1. bölümünde açıkça belirtmiştik). Tarım kesiminde böylesine bir sınıfsal saflaşma ve böylesine bir sınıfsal mücadelenin doğmuş olduğu şartlarda hâlâ kapitalizmin ilerici olduğunu savunmak, ya da daha dolaylı biçimde, kapitalist ilişkileri «gerici toprak düzeni» dışında tutmaya çalışmak, gericiliktir ve işçi sınıfı düşmanlığıdır. Yazarın «sosyalist büyük toprak sahipliği diye bir şey olmayacağına göre», şeklindeki demagojisi ise yine burjuvaziye sarılma amacını taşımaktadır. Evet, böyle bir şey yok ve olduğunu kendisinden başka söyleyen de yok.

Biz şunu söylüyoruz: Türkiye tarımında kapitalizm feodalizmi (bazı kalıntılar dışında) evrimci bir yoldan gidermiştir, yani inkâr etmiştir. Ve inkârın inkârı kanununa göre, bu kapitalist ilişkiler kendisini inkâr edecek sosyal güçleri doğurmuştur artık. Kapitalist ilişkiler gerici, doğmuş olan bu yeni sosyal güçler ve onların talepleri ilerici olmuştur. Ve bu güçler de kapitalizmi inkâr edeceklerdir. Diyalektiğin bu amansız kanununa göre tarım kesiminde doğan mevcut durumda biz kapitalizmden yana değil, buna karşı mücadele eden güçlerin yanındayız. Evet, «sosyalist büyük toprak sahipliği»

diye bir şey yok ama, mevcut sosyal güçlerin tarım kesiminde gerçekleştirecekleri toprağı işleme ve tasarruf etme düzeni diye bir «şey» var. İşte biz «kapitalizmin geliştirilmesi»nden yana değil bu «şey»den yanayız. İşte kısaca bizim tarım kesimi için kullanmış olduğumuz «gericilik» ve «ilericilik» terimlerinin anlamı budur.

«Bağımsız Türkiye» yazarının, «gerici toprak düzeni» teriminden bizim hesabımıza çıkarmış olduğu «topraksız köylünün topraklandırılması» tezine gelince: Emeğin Birliği'nin böyle bir teze alakası olmadığını ve bu teze kesinlikle karşı olduğunu bir kere daha belirtelim. Çünkü Emeğin Birliği, tarım kesiminde bütün büyük toprak mülkünün müsadere ve toprakta özel mülkiyetin kaldırılması taleplerini savunmaktadır. Bu toprakların eşit bir şekilde dağıtımı veya «reform»a tabi tutulması gibi bir peşin hüküm vermemektedir. Bu toprakların nasıl kullanılacağına dair hükmü, o zaman, işçi sınıfı, yoksul köylüler ve tarım kesiminde yaşayan diğer emekçiler vereceklerdir. Bu yüzden, bir daha Lenin'in deyişiyle belirtirsek, «toprakta eşit tasarruf hakkı ve benzeri gibi şeyler icad etmeği, küçük burjuvazinin ideologlarına bırakıyoruz»; Yani en başta, «Bağımsız Türkiye»nin sayın yazarına bırakmış bulunuyoruz. Yine, «gerçek bir toprak reformu» yoluyla «topraksız ve az topraklı köylüleri topraklandırma» icadını da bu sayın yazara bırakıyoruz. Çünkü, tarım proleteriyası ve yarı-proleterleri de «topraksız ve az topraklı» köylülerdir. Bu proleter ve yarı-proleterleri yeniden küçük mülk sahipliğine kavuşturmak ve böylece onları küçük-burjuvalaştırmak Marksistlerin işi değildir. Bu ancak kapitalizmin tarımdaki hakimiyetine rağmen, hâlâ tarımda kapitalizmin «geliştirilmesini» amaçlamış olan Bağımsız Türkiye yazarının işidir.

Yine yazarın bizim hesabımıza, «kapitalist meta üretimin bir süre için yaygınlaştırılıp geliştirilmesi» şeklinde ortaya attığı iddiaya gelince: Emeğin Birliği'nin böylesi bir iddiada bulunduğunu hiç kimse söyleyemez (tabii «Bağımsız Türkiye» yazarından başka). Zaten Emeğin Birliği'nin böyle bir derdi de yoktur. Çünkü, Türkiye tarımında zaten kapitalist üretim ilişkileri hakimdir. Bunun daha da «yaygınlaştırılması» ne demektir? Marksistler (tabii Marksizm adına burjuva yardakçılığı yapanlar değil) kapitalizmin «yaygınlaştırılmasını» iki anlamda kavrarlar: 1) Kapitalist toplumlarda sanayiye daha fazla hammadde temin etmek ve feodalizmi tasviye ederek tarımda da burjuvaziye ve giderek tekelciliği geliştirmek şeklinde, kapitalizmi amaçlayan burjuva bir tedbir; 2) İşçi sınıfının tarımda meta üretiminin gelişimini çeşitli yollardan desteklemesi ve böylece tarım kesiminde sınıf mücadelesini güçlendirerek sosyalizme geçiş sürecini hızlandırması.

Peki, «Bağımsız Türkiye» yazarı belirtmiş olduğumuz bu amaçların hangisi için «kapitalist meta üretiminin bir süre için yaygınlaştırılıp geliştirilmesi»ni savunuyor? Kuşkusuz yazar, Marksist geçidiğine göre, ikinci olarak belirttiğimiz amaçla savunduğunu söyleyecektir! Madem ki öyle, o halde neden sayın yazar, kapitalist ilişkilerin hâkim olduğu alanlarda da «gerçek bir toprak reformu» ile bu kapitalist işletmelerin «az topraklı ve topraksız köylülere» dağıtılmasını önererek, toplumsal işletmeler haline gelmiş olan bu kapitalist mülkleri küçük parçalara bölmek, proleterleşmiş unsurları sosyalizme kanalizetmenin yerine bunları yeniden küçük-burjuvalar haline getirmek gibi bir öneriyle ortaya çıkmıştır? Madem ki bu yazar, bu öneriyi sosyalizme geçiş sürecinin hızlanması amacıyla tarım kesiminde sınıfsal çelişkilerin derinleşmesi yolunda bir tedbir olarak savunuyor, o halde zaten bu alanlarda kapitalizm gelişmiş ve sınıfsal çelişki, birinci plana çıkmış durumda iken, neden böyle geriye çark yaptıracak taleplerde bulunuyor? Acaba sayın yazar bütün bunları bilmezlikten mi yapıyor? Zannetmiyoruz. Evet, Emeğin Birliği böylesi bir görüşü savunmuyor ve bu görüşe kesinlikle karşıdır.

Bağımsız Türkiye yazarının Türkiye'de gerçekleştirecek demokratik devrimi, «burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrim» olarak gösterip, sonra da, «başka muhtevalar taşıyan demokratik devrimler yoktur» sözleriyle Menşevizmi Leninizm gibi gösterme filistenliğine gelince:

Bu konunun üzerinde daha önce çok durduğumuz için, burada fazla durmayacağız. Yalnız Lenin'den alacağımız iki alıntıyla, yazarın savunduğu devrim anlayışının Menşeviklere ait olduğunu **açıklayıp ge-**

ceceğiz. Rusya'da Menşeviklerin demokratik devrim anlayışları üzerine Lenin şöyle diyordu:

«Yeni-İskracılar, demokratik devrimin ekonomik özü bakımından bir burjuva devrimi olduğunu ezberlemişler ve bunu, proletaryanın demokratik amaçlarının burjuva ılımlılığı düzeyine, ötesine geçildiğinde «burjuvazinin yüz çevireceği» bir düzeye indirilmesi olarak anlamaktadırlar.» (İki Taktik, s. 123)

Evet sayın yazar, siz demokratik devrimi: «burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrim» olarak, yani aynen Menşevikler gibi burjuva devrimi sınırları içerisinde ve burjuvazinin bir vakıası gibi gösteriyor ve «başka muhtevalı demokratik devrimler yoktur» sözleriyle demokratik devrimi «burjuva ılımlılığı seviyesine» düşürüyorsunuz. Biz ise, demokratik devrimde proletaryanın burjuva sınırlar içerisinde kalmayacağını ve kendi «demokratik amaçları» doğrultusunda burjuva-demokratik hedefleri aşacağını savunuyoruz.

Menşeviklerle Bolşeviklerin devrim anlayışları arasındaki farkın özünü Lenin bir daha şöyle belirtiyor:

«Böyleleri tarım programımızdan ezberlenmiş cümleleri tekrarlıyorlar, ama anlamıyorlar, yoksa programımızın Marksist kavramından zorunlu olarak çıkan proletarya ile köylülerin demokratik - devrimci diktatörlüğünden korkmazlardı, yoksa büyük Rus devriminin kapsam alanını, burjuvazinin sınırları içinde tutmaya kalkışmazlardı.» (a.g.e., s. 116)

İşte «Bağımsız Türkiye» yazarı, sizinle aramızdaki demokratik devrimin muhtevası üzerine esas fark burada yatmaktadır: Siz demokratik devrimi «burjuvazinin sınırları içinde tutmaya» kalkışıyorsunuz. Biz ise demokratik devrimin burjuva sınırların dışında taşacağını ve işçi sınıfı ile yoksul köylülüğün temel ttfakı etrafından birleşen emekçi sınıfların, sadece bunların demokratik devrimi olduğunu savunuyoruz.

Bu anlayış doğrultusunda siz, kendinize burjuva-demokratik bir muhtevaya sahip olan «BAĞIMSIZ TÜRKİYE» sloganını temel slogan olarak almışsınız. Emeğin Birliği ise, işçi sınıfı ve yoksul köylülerin demokratik iktidarını hedef alan, «FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR, HER ŞEY EMEĞİN OLACAK» sloganını kendine temel slogan olarak kabul etmiştir. Evet sayın yazar, demokratik devrimin muhtevası üzerine sizinle aramızdaki anlayış farkı bu «kadarçıktır»!.. (Tabii sizin «farklı muhtevalara sahip demokratik devrimler yoktur» demenize rağmen)

FAŞİZME KARŞI DEMOKRATİK DEVRİM

Yazar, demokratik devrimler konusundaki otoriterliğini (!) bu şekilde belirttikten sonra, «Bağımsız Türkiye» gazetesinin 20. sayısında Emeğin Birliği'ni eleştirmeye devam etmiş:

«'Emeğin Birliği' dergisinde çıkan 'İşçilerin ve Yoksul Köylülerin Demokratik İktidarı Üzerine' (sayı 5) başlıklı yazının, içeriği anti-feodal değil de anti-faşist olan bir demokratik devrim ileri sürdüğünü söylemiştik.» (s. 9)

Daha sonra yazar, Emeğin Birliği'nin feodal kalıntılarla ilgili görüşlerinden bazı alıntılar almış ve, «Elbetteki bunlar doğrudur» diyerek katıldığını belirtmiş. Fakat iş faşizme ve faşizmin maddi temelini teşkil eden mevcut kapitalist ilişkilere karşı mücadele sorununa gelince, yazar bu işi hiç beğenmemiş. Buna rağmen, yazıdaki anti-kapitalist mücadele tezine doğrudan doğruya ve açıkça çatmak yerine, kırk dereden kırk su getirerek, tabiri caizse, saçmalamaya başlamış. Emeğin Birliği'nin faşizme ve faşizmin maddi temeli olan mevcut kapitalizme karşı mücadele tezine çatarken, yazar, işe önce, görmüş olduğu koskocaman bir terminoloji hatasıyla (!) başlamış ve şöyle demiş:

«Bu satırlarda ilk göze batan şey koskoca bir terminoloji hatasıdır. '...mücadele edilecek en önemli ve temel karşı-devrim gücü: emperyalizm, işbirlikçi tekelci sermaye ve bütün gericiliği temsil eden ve koruyan faşizmdir.' Emperyalizm, evet, karşı-devrimci bir güçtür (karşı-devrim gücüdür) işbirlikçi sermaye keza. 'Bütün gericilik' ile kastedilen feodal toprak ağaları ve tefeci bezirganlar gibi unsurlar ise, evet bunlar da karşı-devrim güçleridir. Ama faşizm karşı-devrim gücü değildir! Çünkü faşizm güç değildir. Faşizm egemen güçlerin uyguladığı rejimdir,

dikta biçimidir. Bu nedenle 'güç' deyip iki nokta üst üste konduktan sonra bir takım sınıfsal güçler sayılıp ve ardından da bir sınıfmış gibi faşizm getirilemez.» (s. 9-10)

«Bağımsız Türkiye» yazarı, bizim faşizmi, «emperyalizm, işbirlikçi tekelci sermaye ve tüm gericiliğin temsilcisi ve koruyucusu» olan bir karşı-devrim gücü olarak tanımlamamızda «koskoca bir terminoloji hatası» buluyor ve kendisi, faşizmin «karşı-devrim gücü» olmadığını, çünkü faşizmin bir «güç» olmadığını iddia ediyor. Tabii kendisi bu söyledikleriyle hiçbir saçmalık yapmamış oluyor (!)

Ne demek, «faşizm karşı-devrim gücü değildir, çünkü faşizm güç değildir». Bu düşüncesizce ve ahmakça sözlerle boş ve anlamsız polemige girmemek için G. Dimitrof'tan birkaç kısa alıntıyla yetinip geçelim:

«Faşizm sermayenin emekçi kitlelere yöneltebileceği en azgın saldırdır.

«Faşizm dizginlenmemiş bir bağımsızlık ve canavarca bir savaştır.

«Faşizm kudurmuş bir gericilik ve bir karşı-devrim hareketidir.

«Faşizm emekçi sınıfın ve bütün emekçilerin en korkunç düşmanıdır.» (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, S. 50). (İtalikler Dimitrof'a ait).

Devam edelim: «Faşizm emekçi sınıfın ve emekçilerin, Alman halkının yüzde doksanın, Avusturyalıların yüzde doksanın, öteki faşist ülkelerdeki halkların yüzde doksanın en kötü düşmanıdır.» (a.g.e. s. 55).

Dimitrof, yazarın «faşizm karşı-devrim gücü değildir» iddiasının tersine «Faşizm kudurmuş gericilik ve bir karşı-devrim hareketidir» diyor. Hele, yazarın «çünkü faşizm güç değildir» diyerek gültünc bir iddiada bulunmasına karşılık, gene Dimitrof şunları söylüyor: «hem de bir başlık olarak):

«FAŞİZM, KUDURMUŞ AMA DENGESİZ BİR GÜÇTÜR».

«Burjuvazinin faşist diktatörlüğü kudurmuş bir güçtür», ve

«Faşizm finans-kapital gücünün ta kendisidir.» (a.g.e., s. 63-67).

Görüldüğü gibi sayın yazar, tırnak içerisinde olarak bir demagoji malzemesi haline getirmeye çalıştığınız «güç» sözcüğü demagojiye müsait değil. Yanlış kapı çalmışsınız. Ama size göre belki Dimitrof da faşizme «karşı-devrim gücü» demekle yanılmıştır!. Çünkü yazar bizi eleştirmek için Dimitrof'un adı geçen eserinden alıntı almış olduğuna göre, bu eseri okumuş olduğu muhakkak. Tahmin ettiğimiz kadarıyla, bu sayın yazar bir «koca kurt»tur ve belki gözleri böyle ufak tefek yazıları seçemeyebilir!. Ama büyük ve kalın harflerle yazılmış bir başlığı seçemeyecek kadar kör olmasa gerek. Böyle olunca, anlaşılana, yazarın Dimitrof'a da pek güveni yok. İşin aslına bakılırsa, yazarın bu söylediklerinin altında, «Bağımsız Türkiye» gazetesinin «Amerikancı faşizm» terimiyle ifade ettiği ve özellikle faşizmi sadece bir iktidar biçimi olarak göstermeye çalışan ve faşizmi ülkemizdeki mevcut maddi sınıf temellerinden soyut bir şekilde ele alan anti-Marksist faşizm anlayışı yatmaktadır. (Yazarın faşizm ve faşizme karşı mücadele anlayışı ayrı bir inceleme konusudur).

Yazar daha sonra, Emeğin Birliği'nin, «Sosyalizm uğruna mücadelesinin bütün alanlarında, işçi sınıfının karşısına dikilecek en önemli karşı-devrim gücü faşizmdir», şeklindeki tanımlamasını almış ve «bu keşke bir kalem sürçmesi olsa idi», diye üzüntülerini ifade ettikten sonra, kendisi bu konuda şöyle bir faşizm tanımlaması getirmiş:

«Örneğin bir yanda işçi sınıfı, yoksul köylülük, ellerinde en büyük araç olarak gerçek demokrasinin savunucusu ve uygulayıcısı olarak parti; öte yanda emperyalizm - işbirlikçi burjuvazi - feodal mütegalibe (tüm gericilik) ve ellerinde en büyük araç olarak onların partisi ya da partileri iktidarda olduklarına göre, faşist diktanın kendisi.» (s. 10).

Evet, yazar faşizmi böyle niteliyor: «Emperya-

lizm, işbirlikçi burjuvazi ve feodal mütegalibenin partisi veya partilerinin iktidara gelmesi» (!) Aca-ba sayın yazar, faşizmin bir devlet sorunu ve tekelci sermayenin devlet mekanizmasını e-le geçirerek faşizmi uygulama alanına koyduğunu ve faşizmin her zaman aşağıdan yukarıya doğru bir parti veya partilerin hükümete tırmanması yo-lundan değil, ama bazan da (ülkenin sınıfsal ve si-yasi şartlarına göre) devlet eliyle yukardan aşağıya uygulamaya konduğunu, emperyalizm, işbirlikçi burjuvazi ve «feodal mütegalibe»nin partileri-nin iktidara gelmesiyle faşizmin özdeş tutulamaya-cağını bilmiyor mu?

Bu tanıımı ışığında, soralım sayın yazara: Ce-lal Bayar ve Menderes'in DP'si emperyalizmin iş-birlikçilerin ve «feodal mütegalibe»nin partisi de-ğil miydi? Bu parti on sene iktidarda kaldığına gö-re, bu on senelik dönemi «faşist dikta» dönemi o-larak adlandırabilir miyiz? Görülüyor ki yazar bu konuda da garip bir anlayışa saplanmış. Yazar yu-karıdaki tanımlamasını yaparken, acaba 12 Mart fşizmine ne diyor? 12 Mart döneminde yazarın bahsettiği türden bir parti veya partiler mi iktidara geldi? Yunanistan, Pakistan, Şili, Arjantin vb. ül-kelerde faşizm uygulama alanına konurken, her-hangi bir siyasi parti veya partiler mi iktidara gel-di? İşte «Bağımsız Türkiye» yazarının içerisine düş-müş olduğu bataklık... Faşizmi sadece bir parti ha-reketi olarak ve iktidara böyle bir parti geldiğinde ortaya çıkan bir «rejim» olarak değerlendiren bir anlayışın bu batağa düşmesi kaçınılmazdır. Bura-da artık bu konuyu yazarla tartışmaya lüzum yok-tur. Okuyucunun, bu yazarın ne menem bir faşizm tanıımı yaptığını kolayca kavramış olduğu düşün-cesiyle bu konuyu bu kadarıyla bırakıp, yazarın dilinin altında döndürdüğü esas baklayı çıkarma-ya çalışalım.

Kuşkusuz yazar, kendini bu gülünç duruma bo-şuna düşürmemiştir. Yazar bizim demokratik dev-rimin anti-faşist bir mücadele sonucu gerçekleş-eceği tezimize, boşu boşuna bu perişanlığa düşerek saldırmamış. Bizimle bu konudaki polemiginde, ya-zar, tabiri caizse, dilinin altındaki baklayı gevele-yip duruyor, bir türlü dışarı çıkarmıyor. Biz bunu çıkartmaya çalışalım.

Yazar, Emeğin Birliği'nden bir alıntı alıyor ve bu alıntı içinden şu kelimeleri seçerek: «Faşizme karşı demokratik devrim» nasıl gerçekleştirilebi-lir», diye soruyor. Ve bu soruya yine Emeğin Bir-liği'nden aldığı bir alıntıyla şöyle cevap buluyor: «Faşizmin maddi temelini teşkil eden emperyaliz-min, işbirlikçi tekelciliğin ve tüm gericiliğin dev-let kurumları üzerinde kurmuş oldukları faşistleş-tirme ağını parçalamak ve faşizmin maddi teme-lini ortadan kaldırmakla». Önceki sorusuna cevap olarak Emeğin Birliği'nden aldığı bu alıntıdan son-ra, yazar, «bu satırları biraz açalım» diyerek şöyle devam ediyor:

«Bu ağı parçalamak, faşizmin maddi temelini yok etmek için demek ki, emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye ve feodal mütegalibeye (tüm gericili-ğe) karşı mücadele edeceksin. Ve demek ki müca-delenin hedef aldığı «karşı-devrim gücü» (güçle-ri) bunlardır. Ama bunlar karşına faşist dikta ile çıkıyorlarmış: çıksınlar. Mücadeleyi kazandığın zaman burjuva demokrasisi mi kuracaksın? Besbel-li ki hayır. «Bütün emekçi yığınlar için tastamam ve tutarlı bir demokrasi» mi? Evet. Ve bu yüzden yaptığın demokratik devrim mi olacak? Kesinlikle hayır! Çünkü ancak sosyalist devrimde tüm emek-çi yığınlar için tastamam ve tutarlı bir demokrasi gerçekleştirilir.» (s. 10).

İşte, yazar, Emeğin Birliği'nin «bütün emekçi yığınlar için tastamam ve tutarlı bir demokrasi» tezine karşı allerjisini göstererek, kendisinin sa-vunduğu demokratik devrimde, bütün emekçi sı-nıflara tastamam ve tutarlı bir demokrasinin olma-yacağını açıkça savunmaktadır. Bu niyetini de ale-nen şöyle ifade ediyor:

«Bildığımız gibi, en tam burjuva demokrasisi bile, burjuvazi için bir demokrasidir. İşçi sınıfı ve diğer emekçi sınıf ve tabakalar içinse diktadan baş-ka birşey değildir. Bu ülkeler işçi sınıfları ve di-ğer emekçi yığınları için tastamam ve tutarlı bir demokrasi (proleter demokrasisi) sosyalist devri-min zaferiyle mümkün olacaktır.» (s. 10).

Demek ki, yazara göre, «işçi sınıfı ve diğer e-mekçi sınıflar için tastamam ve tutarlı bir demok-rasi sosyalist devrimin zaferiyle mümkün» olacak-mış! Fakat yazarın, sosyalist devrimi değil, «burjuvazinin zamanında yapamadıklarını» yapacak bir burjuva devrimini savunduğunu ve «başka muhtevalı demokratik devrimlerin» olmayacağını söylediğini de okuyucu hatırlayacaktır. Burada da yazar; «en tam burjuva demokrasisi bile burjuva-zî için bir demokrasidir. İşçi sınıfı ve diğer emek-çi katmanlar içinse diktadan başka birşey de-ğildir», (ki, bu çok doğru) demektedir. O halde, ya-zar, «Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Tür-kiye» şiarıyla sahtekârlık yapıp, işçi sınıfı ve diğer emekçileri aldatıp, özünde bu emekçi sınıflar üzer-nde bir burjuva diktatörlüğü kurmayı amaçlamış-tır!.. Yani yazar, demokratik devrimi: proletarya ve diğer emekçilerin yönetici rolünün olduğu bir devrim değil, menşevikler gibi, burjuvazinin bir vakıası olarak görmektedir. Lenin menşeviklerin görüşünü şöyle belirtir:

«Yeni - İskracılar, demokratik devrimi, sosyal - demokratların eyleminin değil, burjuva devrimi-nin bir vakıası olması gerektiğine, çünkü proleter-yanın yönetici rolünün ve egemenlik sağlayan ka-tılışının devrimin 'kapsam alanını daraltacağına' inanıyorlar.» (İki Taktik, s. 128).

Evet sayın yazar, siz demokratik devrimi men-şevikler gibi (gibisi fazla) «burjuva devriminin bir vakıası olması gerektiğine» ve burjuva demokrasi-si sınırlarının dışına taşılmaması gerektiğine ina-nıyorsunuz. Bu menşevik anlayışınızdan dolayı da demokratik devrimde, «tüm emekçi yığınlar için tastamam ve tutarlı bir demokrasinin» gerçekleş-eceğini savunduğumuz teze bütün gücünüzle karşı çıkıyorsunuz. Biz ise demokratik devrimin, yine Le-nin'in belirttiği gibi, «proletaryanın yönetici rolü-nün ve egemenlik sağlayan katılımının» bir vaki-ası olması gerektiğine inanıyoruz ki, bütün emek-çiler için tastamam ve tutarlı bir demokrasinin ger-çekleşeceğini savunuyoruz. Ve ancak sizin gibi men-şevikler, «tastamam ve tutarlı demokrasinin» an-cak bir sosyalist devrimle gerçekleşebileceğini id-dia edebilirler. Çünkü, Rus Devriminde Leninist taktiği, dünya devrimci hareketinin sayısız örnek-lerini ve özellikle II. Cihan Savaşıyla birlikte Doğu Avrupa'da doğan halk demokrasilerini inceleyen her Marksist, bu iddianızın saçmalığını görebilir.

«Bağımsız Türkiye» yazarı, daha sonra bizim «bütün emekçi yığınlar için tastamam ve tutarlı bir demokrasi» tezimizi eleştirmeye devam ediyor. Burjuva - demokratik devrimini tamamlamış ülke-lerde gerçekleşecek devrim sosyalist devrim olacağı halde, buralarda da «tüm emekçi sınıf ve tabaka-lar için tutarlı ve tastamam bir demokrasi gerçek-leşecektir», diyor. Yani yazar, Emeğin Birliği'nin savunduğu demokratik devrimle sosyalist devrim arasında hiçbir farkın olmadığını söylemek istiy-or.

Yazara göre Türkiye'de demokratik devrimle sosyalist devrim arasında bir Çin Seddi var! De-mokratik devrimden bahsederken, «tövbe neuzibilah» sosyalist devrimin görevlerinden hiç bahset-meyeceksin ve sosyalist devrim görevlerini hiç ağ-zına almayacaksın!..

Demokratik devrim ve bundan sonra sosyaliz-me geçiş süreçleri her ülkenin şartlarına göre de-ğişir. Bazı ülkeler vardır ki, demokratik devrim ve onun görevleri, sosyalist devrim görevleri ile birbi-rinden uzaktır; diğer bazı ülkeler vardır ki, her iki devrim görevleri birbiriyle bağlantılı hale gelmiş-tir. Birisini (yani demokratik görevleri) tamamlar-ken bunun yanında bir sürü sosyalist görevler de yerine getirilmiş olur. Kısacası, demokratik dev-rimden sosyalist devrime geçiş süreci ve biçimi her ülkenin somut şartlarına göre bir farklılık taşır. Ve «proletaryanın yönetici rolü ve egemenlik sağla-yan katılımı» ne kadar güçlü olursa bu süreç o ka-dar çabuk tamamlanır.

«Hepimiz burjuva devrimini sosyalist devrimle karşılaştırıyoruz, hepimiz kesin olarak bu iki dev-rimin birbirinden ayırd edilmesi üzerinde direni-yoruz. Ama bu iki devrimin kısmi unsurlarının ta-rihte birbirlerine karıştıklarını inkâr edebilir mi-yiz? Batı Avrupa demokratik devrimler dönemin-de, çeşitli sosyalist hareketler, çeşitli sosyalist gi-

rişimler tanımadı mı? Ve gelecekteki Batı Avrupa sosyalist devriminin, demokrasinin eserini tamam-lamak için yapacak daha çok şeyi olduğu bir ger-çek değil midir?» (Lenin, a.g.e. s. 97).

Görülüyor ki, toplumsal gelişimleri bir tekdü-zelik ve bir kalıp şeklinde görmek yanlışdır. Bir ül-kede önce demokratik unsurların gelişebileceği ve bu tamamlanmadan sosyalizmin unsurlarının geli-şemeyeceği şeklinde öznel bir fikre saplanmak ve toplumsal gelişimin karmaşıklığını görememek, iş-çi sınıfı politikacılığı değil, küçük-burjuva politi-kacılığı olur. İşçi sınıfı politikacılığı, ancak, bir ül-kenin ekonomik ve sosyal gelişimini objektif bir gözle değerlendirip, sosyalist devrime geçiş kolay-laştırmak için demokratik görevlerin yerine geti-rilmesini birinci plana almaktır. Yoksa, «aman ha demokratik devrimin kapsam alanı daralır» men-şevik mantığıyla hareket edip, yerine getirilmesi gereken sosyalist görevlerden bahsedilemez çünkü biz demokratik devrimi savunuyoruz, gibi saçma bir düşünceye bel bağlamak değildir.

Bir ülkenin ekonomik, sosyal ve siyasi şartla-rına uygun olarak demokratik devrimde tüm emek-çilerin tastamam ve tutarlı bir demokrasiye ulaş-maları (proletaryanın gücü bakımından) olanaklar dahilinde ise, «aman bundan bahsetmeyin, bu sos-yalist devrimin görevidir», demek siyasi sahtekâr-lık olmaz mı? İşçileri ve emekçileri illa da burju-va demokrasisinin sınırları içine hapsedme şeklin-de bir burjuva politikacılığı olmaz mı?

Lenin'in yukarıda söyledikleri ülkemiz için de son derece geçerlidir. Ülkemizde genel olarak de-mokrasî uğruna bir mücadele yaygındır, fakat, bu genel demokratik mücadele içerisinde devrimin sosyalist unsurlarının giderek yaygınlaştığı ve geli-ştiği bir gerçektir. Biz demokratik devrimi savu-nuyoruz diye bu sosyalist unsurları görmezlikten gelemeyiz. Ülkemiz, Lenin'in belirttiği gibi, «bu iki devrimin kısmi unsurlarının birbirlerine karıştığı» bir ülkedir. Bir yanda hem sanayide ve hem de ta-rım kesiminde kapitalizm ve işbirlikçi tekelcilik e-gemen duruma gelmiş, kendi karakterine uygun bir sosyal yapı şekillendirmiştir. Fakat öte yanda, ne emperyalizmin iktisadi ve siyasi hâkimiyetinin yok edilmesi, ne tüm siyasi özgürlüklerin sağlanması, ne ulusların kendi kaderini kendilerinin tayin et-mesi, ne mevcut durumda feodal kalıntıların ta-mamen tasfiyesi ve ne de emekçi köylülerin (eko-nomik, politik) demokratik örgütlenmesi gerçekleş-medeki gibi, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci ser-maye devlet mekanizmasını faşistleştirip faşizmi uygulama alanına koyarak daha bir sürü demokra-tik hakları da ortadan kaldırmışlardır.

Bir yandan bu demokratik görevlerin yerine ge-tirilmesi zorunlu bir görevken ve birinci planda ye-rine getirilmesi gerekirken; öte yandan da bu de-mokratik görevleri yerine getirebilmek için zorun-lu olarak mevcut kapitalist düzenin değiştirilmesi gerekmektedir. Kapitalist düzenin yıkılması gö-re-vi ise, tabii sosyalizmin bir unsurudur. Peki o za-man, bu mevcut kapitalist düzeni, sosyalizmin bir unsuru oluyor diye, devirmemek mi gerekir? Ya da devirince, bu kapitalist düzenin özüne hiç dokun-madan, yazarın dediği gibi, «burjuvazinin yapama-dıklarını» yapmakla yetinmek mi gerekir? Daha başka bir deyimle, yıkılan bu burjuva düzeninin yerine başka bir burjuva düzeni, yani burjuva de-mokrasisi mi getirmek gerekir? Bunu ancak burjuva yordakçıları savunabilirler.

Türkiye işçi sınıfı böylesine bir burjuva yar-dakçılığı yapmayacaktır. Türkiye işçi sınıfı; sosya-lizm uğruna mücadelesini demokrasi uğruna müca-dele ile birleştirecek ve hiçbir zaman da bunları birbirine karıştırmayacaktır. İşçi sınıfı, sosyalizmi kurabilmesi için, önce tastamam bir demokrasinin kurulması gerektiğinin bilincinde olacaktır. Türki-ye'de böyle bir demokrasinin gerçekleşmesi için mevcut kapitalist düzenin yıkılması gerekecektir. İşçi sınıfı bu kapitalist düzene yığıldıktan sonra, bu-nun yerine bir burjuva - demokratik iktidar değil, proletaryanın ve yoksul köylülüğün ittifakı temeli-ne dayanan ve diğer tüm emekçilerin menfaatle-rini temsil eden bir demokratik iktidar oluştura-caktır. Bu iktidar, yalnız işçi sınıfının çıkarlarını

değil, proletarya ve yoksul köylülüğün temel ittifakı etrafında birleşmiş tüm küçük burjuvaların da demokratik taleplerini yerine getirecek olan bir iktidardır. Ve bu devrim sermayenin tümünü (yani küçük sermayeyi) ortadan kaldırmayı hedefleyeceğine ve sermayenin tümünü ortadan kaldırma görevini sosyalizme geçiş aşamasında üstleneceğine göre, bu devrim sosyalist değil, fakat kesintisiz olarak sosyalizme geçecek bir demokratik devrimdir.

Devrim, Emeğin Birliği'ne göre, bir kalıp değil, bir iktidar sorunudur. Bu iktidar da belirttiğimiz sınıfsal ve siyasi muhtevaya sahip bir iktidar olduğundan, demokratik devrimin ilk gününden itibaren, mevcut kapitalist ilişkilerin olgunlaştırdığı ve karşısına çıkardığı sosyalist görevleri de yerine getirmeye başlayacaktır. Zaten demokratik devrimin görevleri ile sosyalist devrimin görevlerini birbirine katmamak demek, bunlar iki ayrı kalıpmış gibi aralarındaki bağları koparmak demek değildir. İçice girmiş demokratik unsurlarla sosyalist unsurları birlikte yerli yerine oturtmak, fakat bunları birbirine karıştırmamak demektir. Yoksa demokratik devrimde demokratik unsurları gerçekleştirirken, karşımıza çıkan sosyalist unsurları gözardı etmek demek değildir.

Bu yüzden, Emeğin Birliği'nin savunduğu devrime, bu devrimde birtakım sosyalist unsurların yerine getirileceğine bakarak, bu demokratik devrim değil, sosyalist devrimdir demek, sosyalist devrimin ne demek olduğunu bilmemektir.

«Sınıf bilincine sahip bir işçi, sosyalist mücadele uğruna demokratik mücadeleyi ya da demokratik mücadele uğruna sosyalist mücadeleyi unutabilir mi?» (Lenin, Tarım Sorunları, s. 347).

Emeğin Birliği, «sosyalist mücadele uğruna demokratik mücadeleyi», ama sosyalist mücadeleyi unutmaksızın, savunuyor. «Bağımsız Türkiye» yazarı ise, her zaman «emperyalizm - işbirlikçi sermaye - feodal mütegalibe»nin tasfiyesinden bahsetmesine rağmen, mevcut kapitalist düzenin maddi temellerine, yani iktisadi ve sosyal temellerine dokunmayacağını, «ve tam bu yüzden de, sosyalist devrim değil, burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrimdir», sözleri ile bu niyetini isbatladığı içindir ki, Emeğin Birliği'nin mevcut kapitalist düzenin temelne yönelik bir demokratik devrimi savunmasına, «bu demokratik devrim değil, sosyalist devrimdir», şeklinde itiraz ediyor. Yazar, demokratik devrimi «burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrim» derecesine indirgemekle Maslov'la aynı şeyleri savunmuş oluyor.

«Bir başka deyişle, bizim demokratik devrimimizin, Avrupa'daki demokratik devrimlerin çoğu gibi, tamamlandığı ve diğerlerinde olduğu üzere budanmış olduğu, çarpıtıldığı, «geriye döndürüldüğü» varsayılıyor. Maslov'un taslağı, özellikle, yarı yolda kalmış, yetersiz, tamamlanmamış ya da budanmış, gericiliğin «verimsiz» hale getirdiği bir demokratik devrim düşünüldüğü yazılmıştır.»

Okuyucu dikkat edecek olursa Maslov'un: tamamlanmamış bir burjuva demokratik devrimi tamamlamayı bir demokratik devrim olarak görmesiyle: «Bağımsız Türkiye» yazarının demokratik devrimi «burjuvazinin zamanında yapamadığı demokratik devrim» şeklinde tanımlaması arasında en ufak bir fark yoktur. Bundan dolayı Lenin'in özetlemiş olduğu ve buraya aldığımız Maslov'un bu görüşlerine karşı bu alıntının devamında Lenin'in söylediklerinin «Bağımsız Türkiye» yazarı için de geçerli olduğuna inanıyor ve buraya alıyoruz:

«Maslov'un taslağını baştan aşağı yapay, mekanik, sözcüğün yukarıda açıkladığımız anlamıyla uygulanamaz, kendi içinde çelişkili ve kararsız ve son olarak da (yalnızca demokratik devrimden anti-demokratik burjuva karşı-devrimine geçişi düşündüğü ve demokratik devrimden sonra proletaryanın sosyalizm uğruna girişeceği yoğun mücadeleyi aklına getirmediği için) tek yanlı yapan işte budur.» (Lenin, a.g.e., s. 375).

İşte yazarın Emeğin Birliği'nin «tüm emekçiler için tastamam bir demokrasi gerçekleşeceği» tezine, bunun ancak «sosyalizm» koşullarında gerçekleşeceğini, söyleyip bu tezimizden dolayı demokratik devrimi değil, sosyalist devrimi savunduğumu-

zu iddia etmenin; kendisinin ise devrimin burjuva-demokratik devrimi ve bunun da ancak burjuvazi için bir demokrasi olacağını savunmasının gerçek nedeni; «yalnızca demokratik devrimden anti-demokratik burjuva karşı-devrimine geçişi düşündüğü ve demokratik devrimden sonra proletaryanın sosyalizm uğruna girişeceği yoğun mücadeleyi aklına getirmediği için»dir.

Evet yazarın: «faşizm karşı-devrim gücü değildir. Çünkü güç değildir. Faşizm egemen güçlerin uyguladığı rejimdir, dikta biçimidir.» şeklinde sahnelemiş olduğu bu komedinin gerçek ve esas nedeni budur.

«Bağımsız Türkiye» yazarı faşizm konusunda bizimle sürdürmüş olduğu polemiginde yine birtakım mantık oyunları ile bizim demokratik devrimi değil, sosyalist devrimi savunduğumuzu ispat etme çabalarını sürdürmüş ve «şimdi yeri geldi, belirtelim. Eleştirdiğimiz yazının başında şöyle deniyordu:» diyerek Emeğin Birliği'nden, bir fırsat yakaladığını zannederek, şu alıntıyı almış:

«Kuşkusuz burjuva demokratik devrimin tamamlandığı, bu yoldan kapitalist üretim ilişkilerinin hâkim olduğu ve sermayenin tarihi gelişim süreci içerisinde mali sermaye, emperyalizm aşamasına ulaştığı ülkelerde, gelecek için hâlâ bir demokratik devrimden söz etmek artık mümkün değildir.» Bu alıntıdan sonra yine yazar kendi «orada bu vardı, burada da bu var, bunun için orada ne olduysa buradada bu olacaktır.» orjinal mantığından hareket ederek bu ülkelerde de faşizmin gerçekleşebileceğini söylüyor ve bu iddiasını şu cümle ile bitiriyor: «bu durumda sosyalist devrimi gerçekleştirmek, buralarda da faşizmin kökünü kazımakla mümkün olacaktır.» Yazar herşeyi birbirine karıştırmış.

Emeğin Birliği'nin yukarıda belirtmiş olduğu ülkeleri bu sayın yazar faşizmin uygulama alanına konduğu ülkeler derecesine indirgemiş. Ve faşizm şartlarında da hâlâ bu ülkelerde mutlaka sosyalizmin gerçekleşeceğini söyleyerek «buralarda da faşizmin kökünü kazımakla mümkün olacaktır» yorumunu bizim tezimizle özdeşleştirmeye çalışmış.

Devamla şöyle demiş: «Öyleyse, 'faşizmin maddi temelini yok edeceği' ve emekçi yığınlar için 'tastamam, tutarlı bir demokrasi' gerçekleştireceği için bizim bu devrimlere de demokratik devrim dememiz gerekir. Ama demiyoruz: diyemiyoruz, sosyalizm bilimi dedirtmiyor.» (S, 11).

Görüldüğü gibi yazar burjuva demokrasisini, siyasi gericiliği, oligarşiyi ve faşizmi birbirine karıştırmış ve sosyalizm bilimine gerçek bağlılığını (!) belirterek «sosyalizm bilimi dedirtmiyor» demiş. Bu yazara göre burjuva-demokratik devrimini tamamlamış ve mali oligarşinin hâkimiyetinin kurulduğu bir ülkede faşizm iktidar olsa yine de o ülkenin sosyal hayatında hâlâ burjuva demokrasisi var. Çünkü yazarın elinde hep değişmeyen «faşizm karşı-devrim gücü değildir; çünkü faşizm bir güç değildir» ölçüsü var. Bir ülkede faşizm geldiği halde o ülkede demokrasiden bahsedilebilir mi? Faşizmle demokrasi bağdaşır mı ki; bir ülkeye faşizm geldikten sonra hâlâ o ülkede faşizmin giderilmesi sonucu mutlaka bir sosyalist devrimin olacağı iddia ediliyor? Ve sayın yazarın da buna «demokratik devrim» demesine «sosyalizm bilimi» müsaade etmiyormuş?! Okuyucu da açıkça görmüştür ki bu yazara göre demokratik tek şey var, o da: feodal ve yarı-feodallerin giderilmesi. Bunun dışındaki demokratik hak ve taleplerin hiç birisi belirleyici değildir ve zaten önemi de yoktur bu yazar için!

Soralım şimdi sayın yazara «sosyalizm bilimi dedirtmiyor» dediği şeyi: Almanya burjuva-demokratik devrimini yapmış kapitalist-emperyalist bir ülke değil miydi ve bu ülkede faşizm iktidara gelmedi mi? Almanya'da «faşizmin kökünü kazıyarak» Alman Demokratik Cumhuriyeti kurulmadı mı? Peki Demokratik Alman Cumhuriyeti kurulduğunda sosyalist bir cumhuriyet olarak mı kuruldu, yoksa bir halk demokrasisi olarak mı kuruldu? Daha anlaşılır bir deyimle söyleyecek olursak, burada faşizme karşı mücadele içinde yükselen devrim ilk dönemlerde demokratik devrim miydi yoksa sosyalist devrim miydi? Demokratik Alman Cumhuriyetinin ilk kuruluşunda sosyalist değil, demokratik

bir cumhuriyet olduğunu, anti-faşist devrimin akabinde hemen proleterya diktatörlüğünün kurulmadığını ve değil küçük-burjuvalar, burjuva sosyal-demokratların bile geçici bir süre bu iktidarda önemli mevkilere getirildiğini ve iktidarda yer aldıklarını bilmeyen var mı? Peki bu sayın yazarın bu kadar bağlı olduğu (!) sosyalizm bilimi bu sayın yazara «bu devrimlere demokratik devrim dedirtmiyor» da Doğu Almanya'ya nasıl olmuş da «deditmiş»? Yazar bu gülünç duruma bilmezlikten değil, siyasi simsarlık yapmak için düşmüştür.

Diğer mücadelelerde olduğu gibi, faşizme karşı mücadelenin zaferi de sosyalist devrime de, demokratik devrime de yol açabilir. Faşizme karşı mücadele sonucunda bir sosyalist devrimi ya da bir demokratik devrimin gerçekleşebilmesi, o ülkenin ekonomik, sosyal yapısına ve içerisinde bulunduğu siyasi şartlara bağlıdır. Her devrime damgasını vuran, o devrimi gerçekleştiren sosyal güçlerin sınıfsal karakteridir. Bu sosyal güçler de, o ülkenin ekonomik alt yapısından kaynaklanır ve siyasi üst yapıdaki gelişmelerle şekillenirler. Bu sosyal güçlerin oluşturduğu anti-faşist cephenin karakteri ve hedefleri, bu güçlerin sınıfsal nitelikleri ve içerisinde buldukları siyasi şartlar tarafından belirlenir. Eğer anti-faşist cepheyi oluşturan güçlerin içerisinde işçi sınıfı tek başına siyasi egemenliğini kurabilecek güce sahipse ve işçi sınıfı partisi etrafında bir güç-birliği kurularak sosyalist hedeflerin esas olduğu bir mücadele sonucu (demokratik taleplerin de yerine getirilmesiyle birlikte) gerçekleşecek ise, bu bir sosyalist devrim olacaktır. Fakat, anti-faşist cepheyi (yine işçi sınıfı partisi etrafında) oluşturan güçlerin büyük bir çoğunluğu demokratik hedefler uğruna mücadele eden demokratik güçlerden meydana geliyorsa, ve bu anti-faşist cephe işçi sınıfının sosyalizm uğruna talepleri ikinci planda kalıyorsa, bu şartlarda gerçekleşecek olan devrimin bir demokratik devrim olduğunu söyleyebiliriz.

Her devrim sosyal sınıf veya katmanların diğerleri, yani karşı sınıfsal ve sosyal güçler karşısında çıkarlarını temsil eder. Anti-faşist mücadelede de bu diyalektik kanun geçerlidir. Bundan dolayı, her mücadelede olduğu gibi, anti-faşist mücadelenin hedeflerini de, «o da anti-faşistti, bu da anti-faşist, o zaman o sosyalist devrim oldu, bu da sosyalist devrim olur», gibi mekanik bir tekdüzellikle değil, fakat tersine, bu mücadelenin içerisinde bulunduğu somut sınıfsal ve siyasi şartların doğru bir analizi yapılarak, saptamak gerekir. Her devrim bir iktidar sorunudur. İktidarın niteliğini belirleyecek olan şey ise, o iktidara hâkim olan sosyal güçlerdir. Bu konunun daha iyi açıklık kazanabilmesi için, buraya Dimitrof'tan bir alıntı alalım:

«Bu konuda aşırı basitleştirme veya hazır kalıplar uygulanmasına karşı bir uyarıda bulunmak isterim. Hayat her kalıptan daha karmaşıktır. Örneğin, proletarya iktidarının kurulması yolunda birleşik cephe hükümetinin kaçınılmaz bir aşama olduğunu düşünmek yanlış olacaktır. Faşist ülkelerde hiçbir geçiş aşaması olmayacağını ve faşizmin kesinlikle hemen proletarya iktidarına yol açacağını ileri süren eski görüş kadar, bu görüş de yanlıştır.» (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 138)

Görüldüğü gibi, «Bağımsız Türkiye» yazarı: «bu devrimlere de demokratik devrim dememiz gerekir. Ama demiyoruz, diyemiyoruz. Sosyalizmin bilimi dedirtmiyor», diyerek sosyalizm bilimi adına siyasi sahtekârlık yaparken; aynı bilim Dimitrof'a: «faşizmin kesinlikle hemen proletarya iktidarına yol açacağını» ileri süren görüşün yanlış bir görüş olduğunu söyletiyor. Ayrıca Dimitrof: «faşist ülkelerde hiçbir geçiş aşaması olmayacağını» savunan görüşleri de yanlış görüşler olarak eleştirmiştir. Demek ki faşizme karşı mücadele sonucu, somut şartlara bağlı olarak, demokratik devrim de, sosyalist devrim de gerçekleşebilmiştir.

Aynı şekilde yazarın, «şu kesindir ki, kapitalizme ve burjuvaziye karşı demokratik devrim olmaz. Demokratik devrim feodalizme karşıdır» (s. 11), lafları da kuru ve anti-Marksist iddiadan başka birşey değildir. Zaten yukarıda Dimitrof, faşiz-

me karşı mücadelenin de belli aşamalarının olabileceğini ve faşizme karşı mücadelenin kesinlikle hemen proletarya iktidarına yol açmayacağını belirtmiştir. Faşizm, feodalizmin değil, tekelci kapitalizmin bir ürünüdür. Tekelci sermaye de feodal-leri değil, burjuvaziyi temsil eder. Yukarıya aktardığımız, Dimitrof'un bu tezi, artık bugün faşizme karşı yürütülen mücadelelerin pratiği tarafından da doğrulanmıştır. Ve bugün, Dimitrof'un açıkça ortaya koyduğu bu görüşleri belirtmeden de, sayın yazarın, «şu kesindir ki, burjuvaziye ve kapitalizme karşı demokratik devrim olmaz», sözlerinin sadece bir saçmalık olduğunu ispatlayacak, dünya devrim tarihinden bir sürü örnek vardır. Meselâ: Doğu Almanya, Macaristan, Bulgaristan vb. ülkelerde gerçekleşen demokratik devrimler sonucunda ortaya çıkan halk demokrasileri. Ve hele Doğu Almanya'da, faşizme karşı mücadele sonucunda, değil «burjuvaziye ve kapitalizme», tekelci kapitalizme karşı bir demokratik devrim gerçekleştirildi. İşte, «Bağımsız Türkiye» yazarı, Marksizm adına «şu kesindir ki», diyerek yaptığı olduğu burjuva dostluğu ile Marksizm-Leninizm karşısında böylesine perişan bir hale düşmüştür.

Burada, Emeğin Birliği'nin bu konu üzerine görüşlerini bir daha kısaca belirtelim: Türkiye'nin somut koşullarında, işçi sınıfı ve yoksul köylülük temel ittifakı etrafında tüm demokratik güçleri bir güç-birliği içerisinde sokacak ve devrim cephesine çekilmelerini sağlayacak, en temel karşı-devrim gücü: feodal ve yarı-feodal kalıntılar değil, işbirlikçi tekelci sermaye düzeninin maddi temelleri üzerine yükselen ve emperyalizm, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve tüm gericiğin gücü haline gelen, faşizmdir. Ve işçi sınıfı demokratik devrimde, tüm demokratik güçleri esas olarak faşizm karşısında bir güç-birliğine çağıracaktır.

«Bağımsız Türkiye» yazarının, feodal ve yarı-feodal kalıntıların tasfiyesine, «işte demokratik devrim budur» (!) dediğinin tersine, Emeğin Birliği, mevcut durumda feodal ve yarı-feodal kalıntıların temizlenmesini, demokratik devrimin görevlerinden ancak birisi olarak görmektedir. Feodal ve yarı-feodal kalıntılar, Türkiye'nin mevcut koşullarında, tüm demokratik güçlerin karşısında bir güç-birliği içine sokulacak nitelikte bir karşı-devrim gücü olmaktan çıkmıştır. Ve bu düzen içerisinde bile kapitalizm tarafından büyük bir hızla yok edilmeye devam eden sıradan bir karşı-devrimci güç haline gelmiştir. Kapitalist üretim ilişkileri (tarım kesiminde de) hakim duruma gelmesine rağmen, Türkiye henüz bir sanayi ülkesi değil bir tarım (ve sosyal olarak da küçük-burjuvalar) ülkesidir. Dolayısıyla, mevcut kapitalist düzene yönelik, anti-faşist niteliğe sahip demokratik devrimi zafere ulaştırabilmek için, proletarya, tüm kent ve köy küçük-burjuvazisini de, devrimin temel ittifakı etrafında toparlayarak bir cephe oluşturacaktır. Bu küçük-burjuvalar haricindeki diğer tüm burjuva ve gerici sınıfları dışlayarak zafere ulaşacak olan bu devrim sonucu oluşacak işçi sınıfının ve yoksul köylülerin iktidarı, sadece proleteryanın çıkarlarını değil, fakat bu geniş küçük-burjuva yığınların demokratik çıkarlarını da temsil edeceğinden, bu devrim, sosyalizme kesintisiz olarak geçecek, fakat sosyalist değil, demokratik bir devrim olacaktır.

«Bağımsız Türkiye» yazarı ile faşizme karşı bir mücadele sonucu gerçekleşecek demokratik devrim tezimiz üzerine polemik şimdi burda noktaldıktan sonra, yazarın bize yönelttiği eleştirilerin tümünde dayanmış olduğu esas noktaya kısaca değinip, sonra başka konulara geçelim:

«Oysa sorun, emperyalizme (açık-gizli) bağımlı ülkelerde devrim sorunudur; ulusal kurtuluş savaşı sorunudur. Bağımlı ülkelerde ulusların başına geçen işçi sınıfları sosyalizme geçebilmek için yalnız feodal kalıntıların kökünü kazıyıyorlar, her şeyden önce ülkelerinin bağımsızlıklarını gerçekleştiriyorlar; emperyalizmi defediyorlar. Bu bakımdan, devrimler milli karakter taşıyor. Bu yüzden ulusal kurtuluş savaşları diyoruz (...) Biz de bu nedenle önümüzdeki devrim MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM'dir diyoruz; başka bir nedenle değil.» (s. 11).

Biz, devrimin «milli» özünü nereden alacağını daha önce açıkladığımız için burada konuyu yeni-

den tartışacak değiliz. Bu kadar uzun bir alıntıyı buraya alıp, okuyucuyu boş bir zahmete sokmanın amacı: okuyucunun dikkatini birşey üzerine çekmektir. O da şu: «Bağımsız Türkiye yazarı, başkalarını «şablonculuk, taklitçilik, papağanlık», vb. gibi şeylerle suçlarken, kendisi bunların dikalesini yapmaktadır. Birkaç örnek daha verelim:

«Orada da hareket anti-emperyalistti, burada da... Orada da devrim emperyalizme, işbirlikçi sermayeye ve feodal kalıntılara karşıydı, burada da... Bunlardan dolayı oralardaki devrimler demokratik devrimdi, buradaki de demokratik devrim olacak...» Ve bu son aldığımız alıntıda da ulusal bağımsızlık mücadelesi veren ülkelerin bazı özelliklerini saydıktan sonra, «biz de bu nedenle önümüzdeki devrim milli demokratik devrimdir diyoruz; başka bir nedenle değil» diyor. Ve bu ülkelerin sözü edilen durumlarına bakarak başvurduğu bütün taklitçiliklerden sonra da, «başka muhtevalı demokratik devrimler yoktur», diye nokt alıyor.

Okuyucu, ya bizim aldığımız alıntıları dikkatle okur, ya da zahmete katlanarak bu polemikimizle ilgili olan «Bağımsız Türkiye» gazetesinin 18., 19., 20., 21. sayılarını bir gözden geçirirse, görecektir ki, yazar Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısıyla ilgili ya hiçbir şey söylememiş, ya da çok az şeylere değinip geçiştirmiştir. Emeğin Birliği ile polemiginde, yazar, hep ulusal bağımsızlık mücadelesi veren ülkelerden, özellikle Çin ve Vietnam'dan örnekler vererek, görüşlerimizle eleştiri getirmeye çalışmıştır. Ama, örnek verdiği bu ülkelerde ekonomik ilişkiler ne durumda idi, nasıl bir ekonomik ve sosyal yapı mevcuttu, bu yapıdan kaynaklanan sosyal güçlerin gelişen devrimci süreçte konumları ne idi, devrim esas olarak hangi çelişkiler temeli üzerinde geliyordu? Bizim ülkemizde ise içerisinde bulunduğumuz somut ekonomik, sosyal ve politik koşullar nedir? Yazar, bunların en ufak bir karşılaştırmasını yapmadan, değil yapmak, bir tek kelimeyle de olsa değinmeden, «oralarda şu oldu, burada da şu olacak; oralarda bu oldu burada da bu olacak» mantığıyla hareket ederek, bu görüşlerini hep başka ülkelerde, özellikle Çin ve Vietnam'da olan şeylere dayanarak açıklamaya çalışmış. Oportünizmin her çeşidi bir maddiyonun öte yüzüdür. İşte «Bağımsız Türkiye» yazarı da, bir taraftan, Maoçuları Çin'in, İGD ve çevresini ise Sovyetler Birliği'nin şablonculuğunu ve papağanlığını yapmakla suçlarken, diğer taraftan kendisi de Çin ve Vietnam devrimlerinin şablonculuğu ve taklitçiliğini yapmaktadır. Bu kısa hatırlatmadan sonra, yine konumuza dönelim.

TÜRKİYE'DE MİLLİ BURJUVAZİNİN VARLIĞI ÜZERİNE

Son olarak da yazar, «Bağımsız Türkiye»nin 21. sayısında Emeğin Birliği'ne yönelttiği eleştirisini bitirirken, «milli burjuvazi» meselesi üzerinde durmuş. Yazar bu konuya girerken: «dolayısıyla Emeğin Birliği bize yakıştırmaya kalktığı, «milli ya da ulusal demokratik devrim adı altında 'milli demokrasinin' yani burjuvazinin 'iyi' (milli demek istiyor) BT. kesiminin de dahil olacağı bir iktidarın kurulması iddiası söz konusu olamaz», diyor..

Kısacası yazar, «Bağımsız Türkiye»nin savunduğu devrim sonucu doğacak iktidarın «milli» burjuvazi de temsil edeceği, yani «milli» burjuvazinin de iktidarda yer alacağı iddiasını, kendilerinin ileri sürmediğini, bunu Emeğin Birliği'nin kendilerine yakıştırdığını söylüyor. Bu doğru değildir. Biz, «milli» burjuvazinin de dahil olacağı bir iktidarın kurulması görüşünü «Bağımsız Türkiye»ye, savunmadığı halde «yakıştırmaya» kalkmış değiliz. Bu görüşü «Bağımsız Türkiye»nin kendisi savunuyor ve yine kendisi inkâr ediyor. Bu gerçeği anlayabilmek için, «Bağımsız Türkiye» yazarının «milli» burjuvazi konusunda senelerdir savunduğu görüşleri biraz deşelemek yeter de artar. Mesela, «Bağımsız Türkiye» yazarının geçmişte açıkça savunduğu ve herkesin bildiği «asker-sivil aydın, tüm milli güçler ittifakı» vb. görüşlerini bir kenara bırakıp, sadece, «Emekçi» dergisinin 23-24-25. sayısında (1976), 48. sayfada yazdığı birkaç cümleyi buraya aktaralım:

«Biz ulusal nitelik taşıyan bir sermaye varsa

ona, ulusallık niteliğini hatırlatırız ve deriz ki: 'gel, ulusal güçler safında yerini al. Ama besbelli ki sosyalist aşamada senin de işletmen millileştirilecektir.'»

Peki sayın yazar; «gel, ulusal güçler safında yerini al», dediğiniz ve sosyalist devrime kadar da işletmelerine dokunmayacağınızı ve ancak sosyalist aşamada işletmelerini millileştireceğinizi söylediğiniz burjuvazi, iktidarda da temsil ettirmeyip de, bunlara bostan mı bekleteceksiniz?! Şimdi soralım okuyucuya: Emeğin Birliği mi «yakıştırmış» milli burjuva ittifakını bu sayın yazarı, yoksa yazarın kendisi mi «milli» burjuvaziye «gel ulusal güçler safında yerini al», diye çağrıda bulunmuş ve bulunuyor? Pes doğrusu sayın yazar!. Hem bir önce söylediklerinizi bir sonra inkâr etmek, hem başkasının bunu size yakıştırdığını iddia etmek kabiliyetinize, ve hem de proletarya adına yapmış olduğunuz burjuva dostluğuna ve burjuvaziye karşı şu babacanca davranışınıza pes doğrusu!..

«Bağımsız Türkiye» yazarı, bu «milli» burjuvazi konusunda ne söyleyeceğini iyice şaşırmıştır (!). Bir taraftan daha önce savunduğu görüşü kendilerine Emeğin Birliği'nin yakıştırdığını iddia etmekte, diğer taraftan da Emeğin Birliği'nin ülkemizde milli bir burjuva sınıfının olmadığı tezine karşı çıkmakta ve şöyle demektedir:

«Peki ama milli burjuva sayabileceğimiz hiç mi burjuva unsur yok, Türkiye'de?» (s. 9).

Yazar, bu sefer de, bir «milli» burjuvaziden değil de, var «sayabileceğimiz» bir «milli» burjuvaziden bahsetmiş. Bu var «sayabileceği» burjuvaziyi de şöyle tanımlamış:

«Öyle ise, şu ya da bu oranda üretim aracına sahip olup, şu ya da bu kadar işçi çalıştıran ve emeğiyle üretime katılmayanlar içinde aramak zorundayız, kastettiklerimizi; bunlar burjuvalardır.» (s. 9).

Yazar, «milli» burjuvazinin tanımını tam böyle yapmış. Peki, yazarın tanımını yapmış olduğu bu tip «milli» burjuvazinin olmadığı bir kapitalist ülke var mı dünyada? Ya biz milli burjuvazinin ne olduğunu bilmiyoruz, ya da biliyoruz da, yazarın tarif ettiği «milli» burjuvazi çok orijinal bir «milli» burjuvazi, veyahutta bu yazar «milli» burjuvazi iddiasından sezdirmeden yan çizmek için, böylesine orijinal bir tanım yapmış. Bizim bildiğimiz (herkes de böyle bilir) milli burjuvazi: bağımsız, ulusal bir sermayeye sahip, emperyalist sermaye ile çelişki içinde olup, bu yüzden anti-emperyalist bir nitelik taşıyan ve tutarsız da olsa anti-emperyalist cephede yerini alan burjuvazidir.

Yazar, yapmış olduğu bu orijinal «milli» burjuva tanımını doğru sayabilmek için, işi somuta indirgemiş. Bu teorik tanımına uygun burjuvaların, örneğin, Bursa'da bulunduğunu ve bunların, «5-8-10-15 dokuma tezgâhına sahip 8-10-15-20 işçi çalıştıran ve kendi emeğiyle üretime katılmayan burjuvalar», olduğunu belirtmiş. Bu «milli» burjuvazinin anti-emperyalist, anti-İşbirlikçi ve ulusal niteliklerini de şöyle belirtmiş:

«Emperyalizm ile doğrudan doğruya işbirlikçi halinde olmayan, emperyalizm ve işbirlikçi burjuvaziyle sürtüşen burjuvalar yok mu? Var. (...) Çoğu bir süre sonra iflas eder. Bazıları mütevazî bir kazançla yetinir. İflas edenlerin yerini yeni girişimci alır. Onların da çok azı varlığını sürdürülebilirler... ve bu iş böyle sürer gider.» (s. 9). Yazar daha sonra bu varsaydığı «milli» burjuvazinin «namusluluk» ve milliyetçiliğinin «içten»lik derecesini şöyle izah ediyor:

«Ekonomideki bu durumlarından dolayı, diğer emekçi sınıflarla değil, işbirlikçi burjuvalarla kıyaslırsak ulusal değerlere sahip çıkmada belirli bir namuslulukları vardır; milliyetçiliklerinin içten bir yanı vardır. Bunlardır bizim milli burjuva diye tanımladığımız unsurlar.» (s. 9). Yazar bu «milli» burjuvazinin ekonomik ve sosyal gücünü de şöyle tanımlamış: «Bir kez daha yineliyim ki, ekono-

(devamı arka sayfada)

mik alanda olsun siyasal alanda olsun bu unsurlar etkin bir güç oluşturmazlar. Fakat «Emeğin Birliği»nin söylediği gibi de yok değildirler.» (s. 9).

Yazar, böylesine «mütevazı kazançlı... yolları tıkanmış... emperyalizme teslim olmuş... boynu bükük... milliyetçiliklerinin içten bir yanı olan» bir «milli» burjuvazi var «saymış!» Daha sonra da, menşeviklerin «iyi» burjuvaziyi karşı-devrim gücünü zayıflatmak amacıyla kendi taraflarına çekmeye çalıştıkları gibi, bizim yazar da: «cepheye çekmezsen bile nötrleştirmeye çalışılmalıdır;... çünkü bütün bunların gerektiği gibi sağlanması demek, hedef aldığı egemen güçlerin yanı sıra karşı-devrim cephesinin olabildiği kadar tecridi demektir», diyerek, ekonomik ve siyasal alanda «etkin bir güç» olmadığını söylediği bir burjuvaziyi kendisine «çekme» gayretleri içerisine girmiş.

Yazarın yukarıdan beri sıraladığımız «milli» burjuvazi üzerine görüşlerinin ciddiye alınacak bir tarafı yoktur. Biz de sayın yazara buna uygun bir soru yöneltelim: «etkin bir güç oluşturamazlar» şeklinde varlıkları ile yoklukları arasında bir fark olmayan bu «boynu bükük» burjuvaziyi kendi tarafına çekip de ne yapacaksınız? Tohumluk mu bunlar? Yoksa devrimden sonra yeniden bir «milli» burjuvazi tutturmak için maya olarak mı kullanacaksınız? Okuyucunun da gördüğü gibi, Türkiye'de gerçekten bir güç teşkil eden bir milli burjuva sınıfı var da, yazar, proletaryayı bu gücü de devrim saflarına çekmek için uyarıyor, diye birşey söz konusu değil. Yazar, ne edip edip, taştan yumuşak bir «milli» burjuva yaratmak, eğer yoksa, var «sayabilecek de» olsa bir «milli» burjuva yaratıp, illa da burjuvaziyle bağlarını koparmamak sevdasında.

Yazar, mumla arayıp da bulamadığı ve ancak var «sayabilmek» yarattığı «milli» burjuvaziye bizi de kefil göstermek için olsa gerek, bu sefer de Emeğin Birliği'nden uzun bir alıntı alarak, bu alıntı içinde «milli» burjuvaziye benzer bir şeyler bulmaya çalışmış. Bu alıntı içinden bazı kelimeleri cimbızla çekmiş, başka şeylere benzetmeye çalışmış ve buna benzer uğraşlardan sonra şöyle bir sonuç çıkarmış:

«Çünkü onlara bağımlı da olsa teslim olmuş ya da kontrolüne girmiş de olsa, yani bu koşullar içinde bulunan bir burjuva kesiminin var olduğunu satırlar bizatihi içeriyor. Çünkü bağımlı halde olan varlığını sürdüren bir şeydir; ancak yaşayan bir şey kontrol altında tutulur. Olmayan yaşamayan birşeyi kontrol altında tutmak gibi birşey düşünülemez.» (s. 10).

Gördünüz mü mantığı! Yazarın bu mantığına göre: bir burjuvazi bir kez «milli» olarak doğmaya görsün. Bir kez «milli» olarak doğarsa, emperyalizme bağımlı hale de gelse, emperyalizmin kontrolü altına da girse, emperyalizme teslim de olsa, o burjuvazi «yaşıyor» demektir, o hâlâ «milli» burjuvazidir!. Peki, madem ki bir «milli» burjuvazi emperyalizme teslim olmakla, emperyalizme bağımlı hale gelmekle, emperyalizmin kontrolü altına girmekle, «milli» niteliğini kaybetmiyor ve o burjuvazi «milli» burjuvazi olmaktan çıkmıyorsa, neden «Bağımsız Türkiye» yazarı bugünkü işbirlikçi burjuvaziyi gayri-millî burjuvazi olarak niteliyor? Yazarın bugün gayri-millî olarak nitelendiği işbirlikçi burjuvazi de eskiden (Mustafa Kemal döneminde) millî niteliklere sahipti. Bu burjuvalar da emperyalizme bağımlı duruma gelerek işbirliğine girdiler. Madem ki burjuvazinin «milli» yönünün kıstası onun bağımsız, ulusal bir sermayeye sahip ve tutarsız da olsa anti-emperyalist oluşu değilse, bugün gayri-millî dediğimiz işbirlikçi burjuvalar millî niteliklerini neden yitirmişler? Bunların da emperyalizme bağımlı duruma gelmekten, emperyalizmle işbirliğine girmekten başka hiçbir günahları yoktur. Ama yazar bu soruların da cevabını bulmuş. Ve şöyle demiş:

«Burada bağımlı olma durumu üzerine bir not düşelim. Çünkü işbirlikçi burjuvazi de emperyalizme bağımlı bir sınıftır, ama kendi iradesiyle bağımlı bir sınıf. Bir de tartıştığımız burjuva tabakanın emperyalizme ve bu egemen burjuvaziye bağımlı olma durumu var. Bu iki bağımlılık hali birbirine taban tabana zıttır. Birincisinde çıkarların, gelişip büyümen, daha fazla artık-değer, daha faz-

la kâr etmen, bu bağımlılıkta yatıyor. İkinci bağımlılık durumunda ise, çıkarların, gelişip büyümen daha fazla artık-değer, daha fazla kâr etmen engelleniyor. Ve çelişki de zaten bundan doğuyor. (...) Bizim millî burjuva olarak nitelediğimiz unsurlar bunlardır.» (s. 10).

Yazar Türkiye'deki «milli» burjuvaziyi aynen böyle tarif etmiş!. Dilde kemik yok, sayın yazar; herşeyi diyebilirsiniz ve herşeyi demekte serbestsiniz. Fakat sizin bu tarif ettiğiniz burjuvazi, millî burjuvazi değil, millî niteliğini yitirmiş ve işbirlikçi sermaye düzeninin kopmaz bir parçası haline gelmiş, orta-burjuvazidir. Kuşkusuz, sayın yazar da bunu biliyordur. Fakat, yazar, bir yandan bağnaz burjuva dostluğunun onun burjuvaziden kopmasına müsaade etmemesi, öte yandan da Leninizmin dayatması karşısında sıkışıp, başını sokacak delik bulamayarak, okuyucunun görmüş olduğu bu rezaleti zorunlu olarak çıkartmıştır.

«Bağımsız Türkiye» yazarı, bizimle «milli» burjuva polemiklerine girerken, «Emeğin Birliği'nin bizi 'emperyalizmi iyi göstermek isteyen bir sosyal şartlatan' olarak göreceğine inanmadığımız için biz, bu konudaki ağır suçlamalardan bir an için ve yalnızca bu konuda 'kara cahillik' üstlenelim,» demiştir. Doğru, Emeğin Birliği sizi bir 'sosyal-şartlatan' olarak görmek istemezdi. Fakat maalesef, bilakis! Çünkü bu yukarıda çizmiş olduğunuz rezalet tablosu, değil kara cahillerin, kapkara cahillerin bile çizebileceği bir tablo değildir.

«Bir deli bir kuyuya bir taş atmış, kırk akıllı gelmiş çıkaramamış», halk deyiminde olduğu gibi. «Bağımsız Türkiye» yazarı da Türkiye'de «milli» burjuvazi diye birşey çıkarttı, yıllardır bir sürü kafaları bununla bulandırdı. Bu konuda sıkıştırılınca, bu sefer de: emperyalizme «kendi iradesi» dışında bağımlı olan ve bu gönülsüz bağımlılığından dolayı da «milli» olabilen bir burjuvazi iddiası, görülmemiş, duyulmamış bir deli saçmalığıdır. Hiçbir burjuvazi bağımlılık ilişkilerine kendi iradesiyle yani gönüllü olarak girmez. Çünkü, böylesi bir işbirliğine yani bağımlılık ilişkilerine girmesi demek, sömürsünün büyük bir kesimini bağımlı olduğu burjuvaziye vermesi demektir. Bunu hiçbir burjuva türü kendi iradesiyle yani gönül rızasıyla yapmaz. Burjuvaziyi böylesi bir bağımlılığa ve işbirliğine, burjuvazinin ya kendi iktidarını ya da sermayesini kaybetmemek gibi mecburiyetler itebilir. Bu ve buna benzer mecburiyetler olmasa, hiçbir burjuvazi kendi iradesi ile bağımlılık ve işbirliğine girmez ve ister ki, ülkesinin bütün sömürsünü ve hatta dünya pazarlarının tüm sömürsünü kendisi yapsın. Bunun böyle olduğunu bilmemek için, değil «kara cahil» olmak, cehaletten karabildiği kadar kararsa yine yetmez.

«Bağımsız Türkiye» yazarı, bundan sonra da, şöyle bir demagojiye başvurmuş:

«Emeğin Birliği'ne gelince, yukarıdaki lafları etmesine karşın dolaylı da olsa bir başka yerde aynı şeyi söylüyor. Dediği şu: Halk iktidarı (bu 'halk iktidarı' terimi Emeğin Birliği'ne ait değildir - E. B.) «... Orta sermaye sahiplerinin belli bir kesimini (özellikle orta köylülüğü) ise, bir anda ortadan kaldırarak yok etmeyecektir: bunları iktidardan uzak tutarak, dışlayarak ve sosyalizme doğru yürüşün süreci içinde alacağı iktisadi ve sosyal tedbirlerle bu orta tabakaları tamamen eritmeye çalışacaktır.» Evet öyle olacaktır.

«Öyle olacaktır ama kentlerdeki bu 'orta sermaye sahipleri' kimler? Bunlar küçük-burjuvazinin dışında, emeği ile üretime katılmayan burjuvalar değil mi? Besbelli ki burjuvalar. Peki bunlar gayri-millî unsurlar mı? İşbirlikçi burjuvazi içinde değerlendirilmediğine göre? Bizim 'millî burjuvazi' derken kastettiğimiz tabakadan başka birşey değil. «Emeğin Birliği'nin kastettiği?» (s. 10-11)

Yazar emeğin Birliği'nden aktardığı alıntıda Emeğin Birliği'nin de «dolaylı da olsa» kendisi gibi, Türkiye'de «milli» burjuvazinin olduğunu söylediğini bu şekilde ispatlamış!.. Yazar, «kastettiğimiz» diyerek, burada da sapla samanı birbirine katmış. Bir şeyin, o şeyin kendisi olması ayrı şey, o şeyi başka bir şey olarak «kastetmek» ayrı şeydir. İş kasetmeye döktünüz müydü bir kez, sizin kastedmiyece-

ğiniz şey kalmaz dünyada! Emeğin Birliği'nin «orta sermaye sahipleri» dediği ve sizin «millî burjuva olarak kastedtiğiniz» burjuvazi «millî» değil, işbirlikçi burjuvazinin tekeli sermaye dışında kalan, (orta) kesimidir. Siz bunu ne kastederseniz edin, sayın yazar, bu burjuvazinin millî hiç bir yanı kalmamıştır. Kapitalizmin olduğu her ülkede büyük burjuva, orta burjuva ve küçük-burjuva katmanlar diyalektik bir zorunluluk olarak var olurlar. Bunun için Emeğin Birliği, Türkiye'de bir orta burjuvazi olduğunu ve devrimin ilk döneminde bunların hemen ortadan kaldırılamayacağını, bunların ortadan kaldırılmasının belli bir süreç meselesi olduğunu, fakat, devrimin amacının bunları yaşatmak ve geliştirmek değil, ortadan kaldırmak olduğunu açıkça belirtmiştir.

Fakat sayın yazar nasıl becerebilmişse, bizim bu söylediklerimizden yukarıdaki sonucu çıkarmış!. Emeğin Birliği'nin orta burjuvazi olarak nitelediğini, «Bağımsız Türkiye» yazarının «millî» burjuvazi olarak «kastemesi» doğaldır. Çünkü ona göre, «millî» burjuvazi, ulusal, bağımsız sermayeye sahip ve tutarsız da olsa anti-emperyalist olan bir sermaye sahibi sınıf veya katman değildir. Bu yazara göre, bir burjuvazi: büyük-burjuvazi ve küçük burjuvazinin dışında kalıyor ve emeği ile üretime katılmıyorsa, o burjuva katmanı «millî» burjuvazidir.

Nasreddin Hoca'ya «kaç yaşındasın» diye sorduklarında «kırk» diye cevap vermiş; on sene sonra tekrar sorduklarında Hoca yine «kırk» diye cevap vermiş. «Bu nasıl olur Hoca, on sene önce de kırk demistin» dediklerinde, Hoca «erkeğin sözü birdir» diye cevap vermiş. Bu fıkrada olduğu gibi, yazar da, bir kere «millî» burjuva demiş; artık o burjuvazi emperyalizmle işbirliğine de girse, emperyalizme bağımlı duruma da gelse (tabii ki iradesinin dışında), emperyalizme teslim de olsa, sermayesi de, kendisi de millî niteliğini yitirse, yine de bu yazara «söz birdir». Bu yüzden, yazara göre o burjuvazi yine de «millî» burjuvazidir!..

Hayır sayın yazar, Emeğin Birliği Türkiye'de bir «millî» burjuvazinin varlığını ne «dolaylı» ve ne de dolaysız olarak söylemiyor. Emeğin Birliği, Türkiye'de emperyalizmin güdümünde bir işbirlikçi tekelliliğin gerçekleştiğini ve bu durumun, tüm burjuvaziyi banka kredileri, hisse senetleri, yan sanayi, vs. yoluyla işbirlikçi sermaye düzenine göbeğinden bağımlı ve işbirlikçi duruma getirerek, «millî» niteliklerine tümüyle son verdiğini ve bu işbirlikçi burjuvazinin bir kesiminin tekeli-büyük, diğer kesiminin ise orta burjuvazi olduğunu söylüyor. Evet sayın yazar, Emeğin Birliği aynen böyle söylüyor. Siz bunları ne «kastederseniz» edin; ne ki bu tip «kast»ları kendi hesabınıza yapmalısınız, Emeğin Birliği hesabına değil.

«Bağımsız Türkiye» yazarı, Emeğin Birliği'ne yönelttiği eleştirinin son bölümünde, devrimin «millî» ve «demokratik» terimlerine yeniden değinmiş. Fakat bu konulardaki görüşlerimizi daha önce açıkladığımız için, burada yeniden değinmeye gerek görmüyoruz. Yalnız, yazının bitimindeki son cümleyi buraya alıp, o konudaki görüşlerimizi de belirtmek polemikimize son vereceğiz.

«Biz ölümlüdeki devrimin niteliği ve içeriği konusunun tartışılmasının, hepimizin sorunu olan hareketin birliğini sağlamak bakımından önemli bir aşamanın geçilmesinde yardımcı olacağı inancıyla yazıya girdik ve bu inançla bitiriyoruz.» (s. 11)

Gerçekten, «hareketin birliğini sağlamak» amacıyla yapılan her girişim çok doğru ve yapılması elzem olan bir şeydir. Hele birliğin sağlanmasını «devrimin niteliği ve içeriği» konusunu tartışarak yapmak, doğruluğu hiç tartışma götürmeyen bir çabadır. Ne ki, bunları yaparken, eleştiri olsun diye eleştiri yapmak başkalarının savunduklarını kendisinin görüşlerinin aynısını savunuyormuş gibi göstermeye çalışmak, yukarıda değinilen amaca tamamen ters bir tutum olur. Bunu samimi ve dürüst bir şekilde yürütmek gerekir. Yazar, sözü edilen «birliği» (alışlageldiği anlamıyla) ideolojik birlik anlamında kullanmışsa —ki, bu anlamda kullanmış olsa gerek—, biz ideolojik birliği sağlamanın yolunun, yazarın tuttuğu yol olduğu kanaatinde değiliz. Devrimci hareketin birliğinin «devrimin niteliği ve

İçeriği» üzerine tartışılarak sağlanması en doğru bir yöntemdir. Fakat bu yöntem doğru ve samimice uygulanmalıdır. Çünkü, «devrimin niteliği ve içeriği» üzerinde tartışılarak birlik sağlamak, fraksiyonlar arası boş laf düellosuna girmek veya başka görüşlerin söylemediklerini söylemiş gibi göstermek yöntemleriyle mümkün değildir.

Emeğin Birliği, bu tür tartışmalarda, her şeyi birbirine katmakta değil, herkesin ne dediği gayet açık bir şekilde ortaya koymasından ve herkesin sadece söyleyip savunduğu görüşlerin eleştirilmesinden yanadır. Yoksa bir görüşü eleştirme yerine, onu başka bir şeyi savunuyormuş gibi göstererek demagoji yapılmasından yana değildir.

Türkiye'de işbirlikçi tekelciliğin siyasi planda da egemen duruma gelmesiyle birlikte, bu egemen çevreler siyasi güçlerini AP ve CHP çevresinde toparlayarak (MHP dışındaki) diğer burjuva partilerinin varlıklarına son vermeye doğru bir gelişim içerisine girmişlerdir. Türkiye'de burjuvazinin siyasi güçlerinin iki partide toparlanması onların birbirlerine takınmış oldukları yüzeysel, düşmanca tavırları uzun müddet devam etmeyecektir. Çünkü kısa bir süre sonra bu burjuva partilerinin karşısına işçi sınıfı hareketi daha güçlü bir alternatif olarak çıkacaktır. Türkiye'deki ekonomik ve politik bunalımın üstesinden hiç bir burjuva partisi gelemeyeceğinden, emekçiler daha da güçlü bir biçimde mevcut burjuva düzenine yükleneceklerdir. Böyle olunca da, iki büyük burjuva partisi arasındaki yüzeysel düşmanlık törpülenecek ve işçi sınıfı ve diğer emekçiler karşısındaki düşmanlıkları daha da açık bir şekilde artacaktır.

Bu durumda işçi sınıfı ve tüm emekçilerin güçlü bir birliğinin oluşmaması işçi sınıfı hareketine çok büyük zararlar getirecektir. Mevcut durumda sosyalist hareket büyük bir ideolojik saflaşma aşaması içerisindedir. Bu şartlar altında, devrimci işçi ve emekçi yığınların bu ideolojik ve siyasi görüşlerin tümünü en açık şekilde incelemeleri ve öğrenmeleri gerekir. Öğrenmeleri gerekir ki, tek ve en doğru olan ideolojik görüş ve bunun savunduğu politika etrafında toparlanarak bir birlik sağlanabilsin. Yoksa ideolojik mücadele, her örgüt veya fraksiyon arasında bir sürütüşme ya da diploması müzakeresi gibi, üst düzeyde ideolojik pazarlık veya bir ideolojik anlaşma zemini arama şeklinde olmamalıdır.

Bunun için polemige girilen her siyasi görüş, tahrif edilmeden, çarpıtılmadan, olduğu gibi ele alınarak eleştirilmeli ve kendi görüşü de en açık bir şekilde ortaya konulmalıdır ki, o zaman devrimci hareketin birliğine katkıda bulunulmuş olsun.

TÜRKİYE'DE MEVCUT SİYASİ ORTAM VE II. MC'YE KARŞI «ANTI-FAŞİST CEPHE» ÇAĞRILARI ÜZERİNE

(Baştarafı 3. sayfada)

«anti-faşist cephe» çağrılarını tekrarlayıp durdular. Ama bu çağrılardan sonra, oportünistlerin bütün fraksiyonları, faşizme karşı gerçek bir mücadeleyi bir kenara iterek, birbirlerine karşı kıran kırana bir kavga yürüttüler. Bu rastgele birşey değildir, çünkü, oportünistler birleşmeyi değil, ama ondan ziyade, bölünüp parçalanmayı becerebilirler. Şimdiki çağrıları da her halde bundan öte bir şey getirmeyecektir.

Durup durup ta, 2. MC hükümetinin kurulmasıyla birlikte «anti-faşist halk cephesi» kurmayı akıl edip (!) bu yolda çağrıda bulunmak, saflıktan da öte bir şeydir. Oportünizm, tarihler boyunca böylesine temelsiz ve anlamsız şeylerle uğraşmış ve işçi sınıfını da bu anlamsız uğraşlar içine çekmeye çalışmıştır.

Nasıl ki, faşizm gelip geçici bir şey değilse, ve tekelci sermaye var olduğu müddetçe bir tehlike olarak varlığını koruyacak ve sermayenin her bunalımında işçi sınıfının ve tüm emekçilerin karşısına çıkacak bir güç ise, anti-faşist halk cephesi de böyle gelip geçici ve bazen kurulan ama başka bir burjuva hükümet karşısında bazan bozulan bir şey olamaz. Faşizme karşı halk cephesi, ancak ve ancak, proletaryanın kendi bağımsız politikasını temsil eden siyasi parti öncülüğünde ve onun etrafında kurulabilecek ve faşizmin maddi temelleri ortadan kalkıncaya kadar, değişik taktiklerle de olsa, devam edecek olan bir cephe. Yani böyle bir cephe faşizme karşı bir demokratik devrimi hedefler ve bu gerçekleşinceye kadar devam eder.

Oportünistlere göre, faşizm nasıl bazen «tiranı», bazan «geriler» ve bazan da «kendiliğinden yok olup bir tehlike olmaktan çıkar» ise, «anti-faşist halk cephesi» de böylesi bir cephe; bazan kurulur, bazan bozulur, ve bazan da bozulmuş olan bu «cephe» yeniden tamir edilmek üzere çığırkanlık yapılır.

Günümüzde, kapitalist dünya, genel buhranlarla çöküşe doğru gitmesi, dünya işçi sınıfı hareketinin nihai zafere doğru ilerlemesi karşısında, nasıl şaşkına dönmüş ve ne yaptığını bilmez bocalamalar içerisine girmişse, kapitalizmin işçi sınıfı hareketi içindeki bir ürünü olan, oportünizm de aynı şekilde şaşkına dönerek büyük bir çöküşün içine doğru hızla gitmektedir. Uluslararası sosyalist hareket içinde kurulmuş olan oportünist bloklar artık bugün parçalanmakta, bunlar içerisinde yer alan ve geçmişte bacı kardeş gibi yaşayan oportünist mihraklar birbirine düşmektedir. Dünya sosyalist hareketi geliştikçe de bunlar iyice çöküşe doğru gitmektedirler. Oportünizmin temel ve genel karakteri oldu bitti yalpalayıcılıktır, ama mevcut durumda, bu yapalama tam bir ölümcül titremeye dönüşmüştür. Bu durum bizim ülkemizde de görülmektedir. Bunun için, işçi sınıfı hareketinin hızla gelişimi karşısında oportünizm, şaşkınlık içinde tam bir uçurum kenarına gelmektedir. İşçi sınıfının şimdiki acil görevi, oportünizmi, gelmiş olduğu uçurumun başından aşağı doğru itmektir.

Oportünizmin, düştüğü bu şaşkınlık içinde ortaya attığı, «anti-faşist halk cephesi» teranesinin gerçek yüzünü ortaya çıkarmak için, sınıf bilinçli işçiler ve tüm sosyalistler, gerçek bir anti-faşist halk cephesinin oluşturulması uğruna temelli, kararlı ve sabırlı bir mücadele yürütme-

lidirler. Bu mücadelenin karşımıza çıkardığı başlıca görev nedir? Bugünden faşizme karşı bütün demokratik güçleri bir «halk cephesi», ya da «ulusal demokratik cephe» içersine toplamak mı? Proletaryanın bağımsız siyasi hareketini köklü bir şekilde yürüten bir sınıf partisi olmaksızın, bunun gerçekleşmesi mümkün değildir; bu gerçek, zaten bugüne kadar faşizme karşı mücadeleye içinde ve özellikle 1. MC döneminde açıkça ortaya çıkmıştır.

O halde, faşizme karşı mücadelenin ve genel olarak demokratik devrim uğruna mücadelenin bu aşamasında, ilk ve temel görev, sınıf bilincine sahip işçilerin ve emekçilerin, tüm sosyalistlerin, gerçek birliğinin sağlanması yolunda proletaryanın bağımsız siyasi partisinin oluşturulması uğruna mücadeleyi güçlendirmek ve böyle bir partiyi hayata çıkarmak için temel şart olan, mücadelenin her alanında bu bağımsız politika doğrultusunda eylem birliğini sağlamaktır.

İşte önce böylesi bir siyasi parti etrafında sosyalist işçilerin birliği sağlanmaksızın, demokratik güçlerin bir «anti-faşist cephe» içerisinde birleştirilebileceğini düşünmek oportünizmdir, hayalciliktir. Çünkü, proletaryanın güçlü ve bağımsız siyasi örgütlenmesi öncülüğünde olmadığı takdirde, kurulabilecek her cephe, «anti-faşist halk cephesi» değil, ama olsa olsa, «Ecevit-Tunç-Türkler, vs. cephesi» olacaktır. İşte bugün tüm oportünistler, işçi sınıfının bağımsız politikası etrafında gerçek bir anti faşist cephenin oluşturulabilmesini engellemek ve uzun bir müddet daha geniş işçi ve emekçi yığınları kendi kontrolleri altında alabilmek için, bu türlü bir «cephe» çığırkanlığına başvurmaktadırlar.

Bugünkü koşullarda, bir anti-faşist halk cephesinin kurulması mümkün değildir. Ancak, daha bugünden faşizme karşı mücadele, sosyalist hareket içinde yer alan farklı unsurların bir güçbirliği oluşturabilmeleri mümkündür. Ne ki, bu güç-birliği de, olaydan olaya oluşturulan ve temelsiz bir güç-birliği değil, fakat anti-faşist demokratik devrimin temel hedeflerini amaçlayan bir güçbirliği olmalıdır. Ancak böylesi bir güçbirliği, kalıcı olabilir ve giderek proletaryanın bağımsız siyasi partisinin oluşturulması ile birlikte gerçek bir anti-faşist halk cephesinin kurulmasına temel teşkil edebilir.

İşte, gerçek bir anti-faşist halk cephesi ancak bu şekilde bir mücadele sonucu gerçekleştirilebilir ve faşizmin maddi temeli ortadan kaldırılıncaya kadar kalıcı bir olgu olarak devam eder. Yoksa, 1. MC'den 2. MC'ye «anti-faşist halk cephesi», yada «ulusal demokratik cephe» kurulup, kurulup bozulmaz. Böyle bir cephenin adı «anti-faşist halk cephesi» değil, olsa olsa, «siyasi simsarlar cephesi» olabilir.

DUYURU

8. sayıdır çıkarmakta olduğumuz «Sovyet sosyal-emperyalizmi» (!) tezi, sosyal şovenlerin savunduğu bir tezdur. İnceleme dizimizin tamamını kitap olarak çıkardığımızdan, bu inceleme dizimizi kaldırıyoruz.

Emeğin Birliği

emeğin birliği yayınları

**LENİNİST
YOL**

«SOVYET SOSYAL-EMPERYALİZMİ»
TEZİ (!)

SOSYAL-ŞOVENLERİN

SAVUNDUĞU BİR TEZDİR

Yazışma A . PK 192 Beyazıt/İst.

ÇIKIYOR

Kahrolsun Faşizm, Militarizm, Kahrolsun Şovenizm, Sosyal-Şovenizm!

Bunalımlar derinleşiyor. Sermaye dört bir yandan sıkışıyor. Egemen güçler sıkıştıkça, hakimiyetlerini devam ettirebilmeleri için, iğrenç sömürü mekanizmalarının iç yüzünü emekçi halkımızdan gizlemek için, tüm ümitlerini faşizmden bekliyorlar. Hergün emekçi halkımız üzerinde estirilen insanlık dışı baskı, terör ve cinayetler gösteriyor ki, FAŞİZM (ve onu uygulamaya koyan sermaye) yaşamını kanla, emekçi halkımızın kanını içmekle sürdürüyor.

Yurdumuzun her köşesinde estirilen faşist terör ve uygulamalar ilçemiz Silvan'da had safhaya ulaşmıştır. Halkımızın devrimci mücadelesi karşısında korkuya kapılan egemen (güçler) sınıflar Militarist güçleriyle her gün her saat halkımızın yaşamına kan barut ve zehir katmaktadır. Bu faşist baskı ve terörü son olarak 17.6.1977 cuma günü egemen sınıfların bekçiliğini yapan iki faşist polis nereden emir aldıysalar açık açık ortalıkta sebepsiz yere, yoksul halkımızın üzerine otomatik tüfekleriyle ateş ederek iki kişiyi öldürüp bir kişiyi de ağır yaralayıp emniyet binasında emniyete çekildiler. Bu insanlık dışı cinayeti halkımız protesto ederek emniyet binasının önünde toplandılar. Faşist katiller de arka kapıdan emniyet arabasıyla daha emin bir yere gittiler. Halkın bu vahşi olayı protestosu karşısında takviyeli askeri birlikler halkımızın karşısına dikildi.

Bu olay devletin ve militarist güçlerin hangi sınıfın emrinde olduğu kimin düşmanı olduğunu daha iyi gösterdi.

İlçemizde ve çevremizde bu gibi zulmün daha katmerli olmasının elbet bir sebebi vardı: çevre halkı hepsi Kürt ulusundan olduklarından ve buralarda ulusal ve sınıfsal uyanma birlikte geliştiğinden egemen sınıflar daha da terdirgin oluyorlar.

Türk egemen sınıfı 1923'lerden beri zora ve zulme başvurarak Kürt halkının hilafına rağmen Kürdistanın büyük bir bölümünü zorla ilhak ederek kendi topraklarına katmışlardır. Kürt halkını ve Türkiye Kürdistanını kendilerine bağlamak için bir yanda, kendi gerici burjuva devlet mekanizmasında gerici Kürt feodallerine yer verirken, diğer taraftan akıl almaz insanlık dışı uygulamalarla görülmemiş vahşetlerle Kürt ulusunu kan barut ve zulümle zorla kendilerine bağlamayı sağlamışlardır.

Bu kan barut ve zorla devam ettirilen ilhakçı politika bugün de en iğrenç bir şekilde katliamlarla, asimilasyonlarla vb. devam etmektedir. Bugün Kürt egemen sınıfı (Kürt burjuvazisi) da Türk egemen sınıfı ile bir devlet mekanizması içinde birleştiği için bu ilhakçı politikalarını daha güvenle ve daha fazla zulümle devam ettiriyorlar emekçi halkımız üzerinde.

Faşizm bu insanlık dışı uygulamalarını MC faşist hükümetinin aracılığı ile sürdürmektedir. Günümüz Türkiye' sinde parlamenter (örtülü) faşizmin MC'yi bir araç olarak kullandığını bir sosyal-demokrat olan B. Ecevit bile farketmiş ki, seçim sonuçlarından sonra radyoda yaptığı konuşmada «5 Haziranda halkımız fiilen iktidarda bulunan faşizmi yenmiştir», diyerek gerçeği görmek ve söylemek zorunda bulunmuştur.

Bu, gerçeklere rağmen, sosyalist geçinen sahte salon

devrimcileri faşizmin bu uygulamaları karşısında hâlâ faşizmi tırmandırıyorlar mı? (acaba kaç basamak kaldı). Faşizmin halkımız üzerinde estirdiği bu zulüm ve vahşet karşısında halkların dikkatini tırmanmalara, ileri cicili demokrasilere merdivenli basamaklı şeylere saptırmaya çalışan bu sahte Marksist beyler Revizyonizmin batağından ne zaman çıkacaklar acaba.

Diğer bir yandan halkımızın dikkatini hayali ve idealist yönlere çeken ve Sovyetler Birliği Sosyal-emperyalist bir öcü gibi halkımıza göstermeye çalışan Çin Şabloncusu oportünist Maocu burjuva uşakları daha ne kadar bu öcü ile oynayacaklar. Revizyonist ve oportünist baylar ne zaman doğru yolu bulacaklar.

Faşizm kudurdukça saflarda sıklaşıyor arkadaşlar. Herkes inandığı ideolojinin etrafında saflaşıyor. Devrimciler olarak şuna inanıyoruz. Tüm halkları ezen ve zulüm yapan Faşizmi devreye sokan burjuvazidir. (Türk burjuvazisi olsun Kürt burjuvazisi olsun hepsi kaynaşmıştır).

Bunların oluşturduğu faşizm ağını yıkıp parçalamak tüm Türkiye halklarının ortak düşmana karşı ortak mücadelesinden geçer. O halde biz devrimciler olarak hayatın her alanında ortak düşmana karşı ulusal bağımsızlık ve sosyalizm uğruna tüm Türkiye halklarının mücadelesinde birliğini sağlamak için var gücümüzle çalışalım. Her yerde faşizme karşı omuz omuza savaşalım. Tüm oportünist revizyonist ve küçük-burjuva görüşlere karşı mücadele ederek bu birliği sağlayalım.

Silvan'da alçakça katledilen yoksul köylülerin ve diğer devrim şehitlerinin anılarını saygı ile anacağız. Bunların kanları yerde kalmayacak.

Kahrolsun faşizm, militarizm, Kahrolsun şovenizm, sosyal-şovenizm,

Yaşasın ulusal bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesi.

Tüm Emegın Birliği okuyucularına selamlar,

Silvandan bir devrimci